

i GAZETA GIEŁDOWA I LOSOWAŃ

CZASOPISMO, POŚWIĘCONE SPRAWOM PRZEMYSŁU, HANDLU I FINANSÓW

ADRES REDAKCJI I ADMINISTR. KOSZYKOWA 7. — TEL 250-85
Konto w P. K. O. № 1465.

WYCHODZI DWA RAZY NA MIESIĄC
WARSZAWA 15 PAŹDZIERNIKA 1923.

REDAKTOR PRZYJMUJE WE WTORKI I PIĄTKI OD 6 — 7.
RĘKOPISÓW NIE ZWRACA SIĘ

Cena ogłoszeń 1 strona 60 Złp.
1/2 str. 35 Złp. 1/4 str. 20 Złp.

Prenumerata za kwartał IV opłacona do 31/X wynosi Mk. 300.000.

Wobec nowej deruty marki Polskiej.

Katastrofalny spadek marki polskiej, jaki miał miejsce w ostatnich kilku tygodniach, uczynił sytuację chaotyczną zarówno na rynku pieniężnym, jako i w przemyśle i handlu. Amplitudy wahań dolara, dochodzące dziennie niekiedy do kilkuset tysięcy punktów, sprawiły, iż w normowaniu cen zapanowała zupełna dowolność, iż na rynku towarowym powstał jakiś wyścig cen, jakiś karuzel liczb, w coraz bardziej zawrotnym pędzie wirujących. Coraz bardziej zatracamy świadomość wartości pieniądza, będącego u nas w obiegu, coraz trudniejszą i kłopotliwszą staje się funkcja liczenia. Na jednej ulicy dany towar sprzedawany jest tego samego dnia po różnej cenie, stopę procentową przeważnie ustala się, jak kto chce, a wysokość jej dochodzi do 2—3 od sta dziennie, a niekiedy i więcej. Rocznie wynosiłaby zatem stopa procentowa 800 do 1000 proc. Czyż wobec takich stawek procentowych ostatnie podwyższenie dyskonta przez P. K. K. P. nie wydaje się bezcelowem? Wierzyciel udzielający kredytu, mając na względzie możliwość dalszego spadku waluty, ryzyko, jakie ponosi, zabezpiecza sobie premją w postaci wygórowanych odsetków, jakie każe sobie płacić. Dziś są to kredyty, udzielane na b. krótkie terminy i uzyskanie ich coraz bardziej staje się trudne.

Demoralizacja, jaka szerzy się w naszem społeczeństwie, będąca następstwem katastrofalnego spadku waluty polskiej, budzić musi ponure refleksje. Jak już zaznaczyliśmy, w licznych b. wypadkach ceny ustalane są w sposób zupełnie dowolny. Podobnie, jako to zostało stwierdzone w Niemczech, nietylko coraz bardziej zbliżają się one do cen notowanych na rynkach światowych, lecz niekiedy nawet je przekraczają. Ceny przedwojenne, w złocie wyrażone, przestają już być dla nas wielkościami, mogącemi w pewnej mierze wywierać wpływ na kształtowanie się cen obecnie. W tem nadmiernym śrubowaniu cen, przeważnie pozbawionem uzasadnienia gospodarczego, przejawia się chęć możliwie najszybciej i najłatwiej zdobycia wielkich majątków, łączącą się z ignorowaniem ewent. skutków tego stanu rzeczy. Nie liczymy się bowiem ani z wewnętrzną siłą płatniczą, która w miarę spadku marki polskiej coraz bardziej słabnie, ani z konkurencją zagraniczną, mogącą z czasem całkowicie uniemożliwić eksport zagranicę produktów polskich (w tej chwili naprzykład jaja, ze względu na ich wysoką cenę, coraz

mniej interesują rynek angielski, drzewo polskie traci na zdolności konkurowania z drzewem zagranicznem i t. p.). Wprowadzenie jakiegoś stałego miernika staje się z każdym dniem coraz większą koniecznością. Umożliwi ono nadanie stosunkom gospodarczym wewnątrz kraju bardziej normalnego charakteru, zapobiegnie częściowo konfliktem, jakie rodzą się w związku ze spadkiem marki polskiej. Życie zresztą samo ima się tego środka. Do niedawna można było poprzestać na mnożnikach drożyźnianych i t. zw. cenach zasadniczych. Obecnie ze względu na ogromne przyśpieszenie tempa spadku marki polskiej, zmiana mnożników drożyźnianych musi być tak częsta, iż posługiwanie się w warunkach obecnych w dalszym ciągu wspomnianemi mnożnikami stać się może ogromnie kłopotliwe i niezupełnie celowe. Już obecnie coraz częściej kupcy i fabrykanci układają cenniki w walucie obcej lub w złotych polskich. Zakaz fakturowania w walucie obcej stać się będzie musiał z czasem fikcją. Marka papierowa stała się obecnie tylko środkiem płatniczym, natomiast nie stanowi już jednostki obliczeniowej.

Na otwarciu Targów Wschodnich p. min. Kucharski powiedział, co następuje: Stabilizacja kursu marki polskiej, zrównoważenie budżetu oraz reforma waluty — oto typowe problemy zagadnienia naprawy skarbu, które miały być porządkowane i rozwiązywane w kolejności takiej lub innej, traktując je jako oddzielne części, — gdy tymczasem życie i praktyka wykazały ich organiczną łączność i zmuszają nas do ich traktowania równorzędnie i współcześnie".

Przypuszczamy, iż p. minister Kucharski, zamierzając traktować sprawy, dotyczące reformy waluty i równowagi budżetu, „współcześnie", doskonale zdaje sobie sprawę z tego, iż stabilizacja waluty oraz przeprowadzenie odpowiedniej jej reformy staną się o tyle prawdopodobne o ile osiągnie się równowagę budżetową. Dziś jest jasne, iż osiągnięcie tego celu bez pomocy zagranicy w chwili obecnej nie wydaje się możliwe. Dlatego też zabiegi p. min. Kucharskiego w czasie jego pobytu zagranicą czynione były w kierunku zdobycia pożyczki nietylko na cele założenia Banku Emisyjnego, lecz również na pokrycie niedoboru budżetowego. Można mieć wprawdzie wątpliwości, czy zamierzone zaciągnięcie tylko 50 miljonów dolarów okaże się wystarczające. Uzyskanie jednak narazie i tej niewielkiej pożyczki stanowić będzie ogromny dla Polski sukces. Przyjazd p. Hiltona Younga do Polski i zapoznanie się z warunkami naszego życia gospodarczego oraz jego możliwościami rozwojowemi na miejscu, w znacznej mierze ułatwi może otrzymanie wspomnianej pożyczki. Przywiązujemy do niej wagę olbrzymią. Pozwoli ona osłabić tempo drukowania banknotów i położy kres wzrostowi inflacji oraz zadłużenia skarbu. W chwili obecnej nie możemy jednak poprzestawać na oglądaniu się na zagranicę. Katastrofalny spadek marki polskiej oraz gwałtowny wzrost cen wymagają czynów energicznych i rozumnych. Oczekuje ich od Rządu całe społeczeństwo, wyczekuje ich też zagranica. Na czyn twórczy zdobyć się muszą również zbierające się obecnie obydwa nasze ciała ustawodawcze, Sejm i Senat. Naród znękany szalejącą drożyzną, duszący się w nieznośnej atmosferze paskarstwa, czeka na najbliższe rezultaty pracy Sejmu. Oby nadziej, pokładane na Sejm, nie okazały się tym razem tak zawodne, jak to miało przeważnie miejsce dotychczas.

L. P.

Od wydawnictwa.

z okazji III Targów Wschodnich we Lwowie wydamy

w najbliższym czasie specjalny zeszyt sprawozdawczy

Przeglądu Przemysłowo-Handlowego

Ceny ogłoszeń o 25% droższe.

Zasady organizacji pracy w fabrykach.

Główny inżynier wytwórni Hydraulic Pressed Steel Co. w Cleveland, Ohio, W. E. Irish, podaje 10 następujących zasad organizacji pracy, zapewniających prawidłowość działania fabryk i wytwórni:

Pierwsze. Niezależnie od tego, do jakiej roboty zostaje przyjęty pracownik wydziału, musi on być zawsze gotów chętnie oddać się pracy, którą mu przeznaczą, nie bacząc ani na jej rodzaj, ani na czas trwania. Musi się on zgodzić wykonywać chętnie (w prawidłowych warunkach) te czynności, które z wyników badania jego uzdolnień, okażą się najbardziej dla niego odpowiednie, nawet gdyby były one zupełnie innego charakteru, niż te, do których się zgłosił.

Drugie. Należy uznać, że jedynym celem Wydziału (wytwórni) jest wykonanie pracy, gdzie i kiedy jej zachodzi potrzeba, i, że nikt nie będzie zmuszony, bez przyczyny, do wykonania pracy, bez względu na godzinę, czy czas, w dzień, czy w nocy, kiedykolwiek wypadek się zdarzy.

Trzecie. Nie może być od nikogo żądane wykonanie w jakichkolwiek okolicznościach pracy, której jego zwierchnik nie chce lub nie może w jakimś wypadku wykonać, lecz każdy pracownik powinien być wspomożony w wykonaniu przyjemnego dlań obowiązku, jaki stanowi powierzona mu praca.

Czwarte. Rasa, poglądy lub wyznanie nie powinno dawać podstaw do wyznaczania stanowisk pracowników i niema podziału na lepszych i gorszych pomiędzy żadną kategorją pracowników, dopóki wszyscy oddają pracy najlepsze swe wysiłki.

Piąte. Płaca zależy jedynie od wyników i kategorji pracy, którą może wykonać dany pracownik; niema ustalonych norm dla jakiejkolwiek klasy, tak, że każdy jest wynagradzany stosownie do zdolności indywidualnych, niezależnie od innych pracowników tejże kategorji, których zdolności są wyższe lub niższe. Wydalenie w każdym wypadku może być stosowane tylko jako środek ostateczny, gdy sprawiedliwe traktowanie nie osiąga celu.

Szóste. Wszelkie wskazówki i instrukcje dla każdego pracownika powinny wychodzić tylko z jednego źródła i pracownik powinien być odpowiedzialny za wyniki tylko przed tymże źródłem.

Nie wolno nikomu w żadnym wypadku porzucić pracy, do której jest się przeznaczonym, dopóki nie będzie wydane zarządzenie bezpośrednie od tej osoby, która pracownikowi daną robotę wyznaczyła, albo od innej osoby, upoważnionej przez pierwszą.

Siódme. Niema wyrazu „nie mogę" w słowniku wytwórni i jeżeli się jakiekolwiek zamierzenie nie udaje, musi ono być podejmowane ponownie, aż dopóki wyniki nie będą całkowite i zadawalniające. Praca twórcza pożądana jest ponad wszelkie rozważania i nikt nie może wpaść w niełaskę, gdy się stara, lecz nie osiąga, natomiast nieosiąganie staranności jest nie do wybaczenia.

Ósme. Każdy pracownik, zaczynając od robotnika i kończąc na inżynierze, powinien tak ułożyć swą robotę w powierzonej sobie części prac zakładu, ażeby mógł w każdej chwili opuścić ją bez znaczniejszego wpływu na bieg tej pracy.

Każdy musi skierować wszystkie wysiłki ku temu, aby cel ten został osiągnięty. Pomocnicy danego pracownika powinni być przygotowani do podjęcia w każdej chwili prac ich szefa, w razie jego nieobecności, bądź czasowej, bądź też stałej.

Dziewiąte. Każdy pracownik powinien mieć możność częstej styczności z kierownikiem wydziału, ażeby śmiało przekładać mu, siedząc przy stole, swoje poglądy, dotyczące możliwych ulepszeń, oraz wypowiadać skargi, lub kłopoty, które ma w fabryce, lub poza nią. Poglądy te powinny być rozważone przez inżynierów. Skargi powinny być utrzymane w najściślejszej tajemnicy i zabezpieczone wszelkiemi środkami przed ich wykryciem. Lecz każdy wiedzieć musi, że czynność ta w żadnym razie nie może mieć na celu przysłużenia się komuś lub wyróżnienia kogokolwiek, ale zmierza ku temu, by stworzyć taki układ dążeń i myśli pracownika, przy którym praca jego będzie bardziej wydajna, bo będzie on pozbawiony wszelkich trosk, prócz tej jedynie, by jaknajlepiej pracować.

I w ten sposób stanie się on skłonny do obfitszej i staranniejszej pracy dla wydziału.

Dziesiąte. Jedynym celem wszystkich tych prawideł pracy jest jaknajlepsze wykonanie zadań wytwórni, spokojny bieg maszyny, który trwać ma stale, przy wszelkich warunkach, oraz zapewnienie ludziom, stanowiącym składowe części tej maszyny — większej i lepszej wydajności.

JESIENNY JARMARK LIPSKI.

Wyjątkowo warunki ekonomiczne, jakie przeżywa obecnie naród niemiecki, wywołują tem większe zainteresowanie sprawą, jak się udał i jak wyglądał tegoroczny jarmark jesienny w Lipsku, słynący dawniej z ogromnych obrotów.

Uczestników było i tym razem bardzo dużo. W dniu otwarcia już rano był prawie ścisk na ulicach w ruchliwszych punktach. Przyjechały dziesiątki tysięcy kupców z różnych stron świata, z Polski również było dużo, zwłaszcza takich, którzy wracali z różnych uzdrowisk i zdrojowisk zagranicznych. Dowiadywali się tu o ceny i warunki dostawy.

Na dworcu kolejowym informowano wszystkich dokładnie. Co kwadrans prawie zajeżdżały nowe pociągi z gośćmi. Na ulicach grają orkiestry. Niezliczone reklamy plakatowe zawsząd otaczają przechodniów.

Wszyscy narzekają na ogromne koszty związane z pobytem w Lipsku. Niektórzy kupcy twierdzą, że one są tak duże, iż przyjazd nie opłaca się w stosunku do spodziewanych korzyści.

Kalkulacja cen odbywa się prawie wyłącznie w złotych markach niemieckich.

W dziale manufaktury wystawcy twierdzili, że przyjechali tylko w celach reklamy, ale nie zamierzają sprzedawać nic w Lipsku.

Fabrykanci z Kamienicy (Chemnitz) w żaden sposób nie chcieli przyjmować zamówień po stałych cenach, nawet w funtach angielskich, motywując to brakiem węgla i surowców, oraz stałem wzrastaniem ceny robocizny.

Natomiast w innych branżach była większa chęć utargowania, gdy klientela była bardziej wstrzemięźliwa.

Niektóre ceny były tak wyśrubowane, że kupcy przybyli z krajów o mocnej walucie, twierdzili, iż oni mogą taniej sprzedawać, niż Niemcy ze swą słabą walutą.

Śród wystawców była specjalna delegacja rosyjska.

Dział meblowy był bardzo obfity. W Lipsku na targach założono towarzystwo akcyjne w celu wybudowania własnego pawilonu na przyszłe targi. Jednakże obrotów większych nie dokonywano. Większa część fabrykantów nie sprzedała ani jednego przedmiotu.

Dużo miejsc zamówionych świeciło pustkami, ponieważ francuzi i belgijczycy nie chcieli przepuścić okazów z obszarów należących do okupacji w zagłębiu Ruhry.

Z tego powodu w dniu otwarcia odbyło się sporo wieców protestujących przeciw polityce okupantów, szkodliwej dla przemysłowców niemieckich.

W ogólności stwierdzić można, że konkurencja przemysłowa Niemiec dla zagranicy przestała być groźna. Podczas gdy bowiem dawniej fabryki niemieckie były czynne, a w innych krajach było bardzo dużo bezrobotnych, teraz Niemcy już nie mogą produkować taniej, a przeto ich wywóz się zmniejsza.

To też wystawcy niemieccy byli rozczarowani, i już na trzeci dzień chcieli wyjechać z Lipska i zabrać okazy przywiezione. Przeszkodziły temu jednak przepisy miejscowe, nakazujące wytrwać do końca.

Ceny w niektórych branżach były dwa razy wyższe, niż odpowiednie ceny w innych krajach, wskutek czego kupcy zagraniczni nie mogli nic kupować.

Wielu fabrykantów niemieckich twierdziło, że wskutek braku zapasów surowców będą musieli zamknąć fabryki.

W dziale biżuterji fabrykanci z Pforzheimu wystawili bardzo ładne i modne artykuły, przyczem wszystko kalkulowano we frankach szwajcarskich. Zamówień było bardzo mało. Firmy szwajcarskie tej branży miały wielki asortyment i wyroby ich kalkulowały się tak samo, jak niemieckie.

W dziale porcelany i szkła ceny podawano w czeskich koronach. W ogóle czesi tu skutecznie konkurowali z niemcami, których wyroby były dawniej tańsze. Niektórzy kupcy z Polski porobili zamówienia u czechów, których wyrób jest lepszy, a nie droższy od niemieckiego.

W dziale wyrobów tytuniowych ceny niemieckie były ogromnie wygurowane. Ceny cygar, które się zwykle importowało z Niemiec, były wyższe, niż we Francji i Anglji. W Niemczech zaczęto teraz wyrabiać cygara i papierosy z bardzo tanich gatunków tytuniu.

Materjały piśmienne kalkulowano w dolarach, bez powodzenia.

W dziale obuwia dokonano bardzo mało tranzakcyj. Nabywali tylko niemieccy kupcy. Zagraniczni — nic prawie. W dziale tym wystawiono dużo skór miękkich i twardych, oraz dodatki szewckie i przyrządy. Zagranica nabywała z tego tylko te artykuły, których ceny nie były wyższe od zagranicznych.

W dziale zabawek wystawcy ponieśli formalną porażkę, mimo że dotychczas Niemcy dumni byli z tej swojej specjalności, eksportując zabawki na świat cały. W pierwszych dniach wystawcy niemieccy byli też przekonani, że i teraz są bez konkurencji. Okazało się jednak, że z powodu cen wygórowanych nikt nie chciał nic kupić.

W dziale wyrobów żelaznych i stalowych fabrykanci z Sollingen kalkulowali wszystko w dolarach.

W dziale luster i kryształów żądano też obliczenia w walucie zagranicznej lub złotych markach. Trochę zakupów dokonali kupcy z Polski. Prawie wszystkie huty szklane z niemieckiej części Górnego Śląska wystawiły swe wyroby.

Dział *książek* stwierdził, że wszelkie druki są w Niemczech dwa razy droższe, niż w Polsce.

W gmachu ratuszowym sowiety rosyjskie wystawiły swe wyroby, ale bez powodzenia. Oprócz rozmaitych robót ręcznych, wystawiono różne gatunki włosia do szczotek i innego użytku. Zainteresował się tem Lipski związek fabrykantów szczotek.

Ceny okazów sowieckich były ogromnie wysokie, a przeto nie dokonano tranzakcji.

W ogólności mówiono powszechnie o niebywałem dotąd niepowodzeniu tego przedsięwzięcia w Lipsku.

Wyprowadzono stąd złe horoskopy dla przemysłu niemieckiego. Przewidywane jest zamknięcie wielu fabryk w Niemczech.

J.

KRONIKA KRAJOWA

PRZEMYSŁ

Fabryka samolotów.

Na przedmieściu warszawskiem Okęcie, na obszernych błoniach, położonych po lewej stronie linji tramwajowej, powstaje wielka fabryka samolotów firmy p. n. „Polsko-francuskie Tow. dla fabrykacji samolotów i automobilów".

Kompleks budynków fabrycznych, wykonanych z białej cegły, rozpinających się symetrycznymi, przylegającymi do siebie łukami, stanowi tylko część tej olbrzymiej budowli fabrycznej, która połączona z lotniskami zajmie w niedługiej przyszłości obszar 400.000 m. kw. z czego budynki same 4000 m. kw. Wyrośnie więc tam rodzaj miasta, które na szczęście nie będzie miało ponurego grymasu przeważnej części osad fabrycznych, spotykanych u nas, ale białe, zbudowane z wdziękiem otwarte setkami wielkich okien na słońce i powietrze, będzie stanowić prawdziwie nowoczesny fenomen architetkury fabrycznej.

Autorem projektu rozwiązującego bardzo szczęśliwie celowość olbrzymiej budowli w formie estetycznej, jest p. inż. Nagórski.

W pierwszym okresie powstania państwa polskiego inż. Zrzednicki, pracujący we Francji w fabryce lotniczej Farmana, wraz z garstką polskich inżynierów, potrafił zainteresować francuski przemysł lotniczy Polską.

Wysłany do Polski z ramienia p. Farmana, zbadał tu stosunki i przekonał francuskie koła inżenierskie, że państwo nasze może zapewnić fabryce samolotów jaknajlepszą przyszłość. Dzięki jego raportom powstało konsorcjum z kapitałem miljona franków, które wysłało do Polski p. inż. Zrzednickiego i francusa p. Solniers, który już w r. 1919 rozpoczął przedwstępne rokowania z rządem.

Fabryka produkować będzie nie tylko płatowce, ale także silniki, których fabrykacja przedstawia wiele tajemnic. Dość wspomnieć, że Japonja, której przemysł maszynowy stoi na wysokim poziomie naukowym, zużyła 4 lata na studja, zanim przystąpiła do fabrykacji pierwszych silników; Ameryka opłaciła koszty doświadczeń w tej dziedzinie, wycofaniem wielu gotowych już aparatów pod czas wojny europejskiej z frontu francuskiego.

Nasz przemysł herbaciany.

Ze sfer przemysłowych otrzymujemy następujące uwagi, które, ze względu na aktualność sprawy na specjalną zasługują uwagę.

Konsumcja herbaty gra u nas niepoślednią rolę. To też zainteresowanie się przemysłem zajmującym się mieszaniem herbaty musi być u nas większe aniżeli w krajach innych. Za czasów rosyjskich były u nas wprowadzone pewne gatunki herbaty, którą kupowano jako herbatę rosyjską. Rosyjską herbatę naogół nazywano mieszanki znanych firm rosyjskich, które potrafiły pewne gatunki herbaty wprowadzić na rynku naszym. Dochody firm tych były bardzo poważne, a rząd rosyjski umiał to doskonale wyzyskać wprowadzając banderolę na paczki różnych marek i różnej wagi, które dawały gwarancję, że kupujący otrzymuje ten a nie inny gatunek herbaty. Nasz skarb jest z pewnością zainteresowany w tem, aby dla państwa znaleźć coraz to nowe źródła dochodów, nic więc łatwiejszego jak zaprowadzić banderolę, jak to zresztą uczyniono z tytoniem. Nie byłoby to zbytniem obciążeniem konsumenta, albowiem konsument w zamian za to miałby gwarancję, że otrzymuje za swoje pieniądze prawdziwą herbatę, a nie rożnego rodzaju odpadki i mniej wartościowe surogaty. Należałoby w końcu zerwać raz z tradycją kupowania t. zw. rosyjskiej herbaty, która nigdy rosyjską nie była, a zatem popierania firm rosyjskich, znajdujących się pozo granicami Rosji dzisiejszej, a nabywających herbatę u tych samych źródeł jak nasi producenci krajowi. Mamy już dzisiaj w kraju cały szereg firm barzdo poważnych, których mieszanka w niczem nie ustępuje tak zalecanym gatunkom herbaty rosyjskiej, albowiem robiona jest z materjałów pochodzących z tych samych plantacji, kupowanie więc t. zw. herbaty rosyjskiej, nie oznacza nic innego jak podrywanie produkcji krajowej li tylko dla czystej etykiety rosyjskiej, na co rząd winien zwrócić odpowiedniej uwagę, i wziąć w obronę przemysł rodzimy, który płaci podatki i zatrudnia wielu ludzi.

Produkcja przemysłu włókienniczego.

Produkcja przemysłu włókienniczego w Polsce wynosi w przybliżeniu: przemysł bawełniany uruchomił 147 proc. przędzalń w stosunku do ilości przedwojennej, wyrabiając obecnie około 78.740 ton tkaniny; przemysł wełniany uruchomił 85 proc. wrzecion zgrzebnych oraz 63,6 proc. wrzecion czesankowych w stosunku do ich ilości przedwojennej, wyrabiając około 27.300 ton tkaniny.

Przemysł w Łodzi.

Popyt duży. Nie można obecnie zasadniczo otrzymać towaru za pokryciem innem, aniżeli 50 proc. Niema mowy przy obecnym kursie dolara, o wekslach gotówkowych, Przemysłowcy domagają się skrócenia terminów i nie tylko nie chcą nadal przyjmować weksli 50-dniowych, ale robią trudności z 45-dniowymi. Jedną z największych bawełnianych fabryk zażądała weksli 30-dniowych, motyfując to stanowiskiem P. K. K. P., która innych nie chce przyjmować. Jak wobec tego żądania zachowa się rynek trudno narazie przewidzieć. Przypuszczalnie częściowo będzie musiał kapitulować przemysł i przejąć część ryzyka wekslowego na siebie, częściowo kupiectwo, które będzie musiało skrócić terminy płatności.

Tranzakcja przemysłowa.

Aktem notarjalnym Nr. 1713 z dnia 7 września 1923 r. zawartym przed notarjuszem Sądu Okręgowego w Warszawie, Wacławem Dominikiem Paszkowskim, nabyła firma „Chodorów Akcyjne Towarzystwo dla przemysłu cukrowniczego w Chodorowie" za 125.000 sztuk akcji VII emisji Cukrowni Chodorowskiej 100 udziałów Cukrowni i Rafinerji Guzów spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Tą drogą nabyło Towarzystwo Chodorowskie surowinę o dość znacznym przerobie buraków, wskutek czego zwiększa się wyrób rafinady w Rafinerji Cukrowni Chodorowskiej.

Dowiercenie kopalni.

Kopalnia „Barber" w Borysławiu, nabyta niedawno przez Sp. Akc. „Fanto" dowierciła w głębokości 1448 m. 1½ cystern ropy dziennie i 10—12 m^3 gazu na minutę. Szyb znajduje się w dalszem pogłębieniu albowiem spodziewana jest większa produkcja.

KRONIKA KRAJOWA

HANDEL

— Nasz przywóz i wywóz.

Główny urząd statystyczny podaje do wiadomości dane statystyczne handlu zagranicznego Polski za 7 miesięcy r. b.

Miesiące:	Waga w tysiącach tonn Przywów	Wywóz	Wartość w miljardach mkp. Przywóz	Wywóz	Wartość w miljonach fr. zł. Przywóz	Wywóz	Na 100 fr. przywozu pokryto wywozem.
Styczeń	220.5	1,368.6	483.6	349.5	99.4	71.8	72.3
Luty	260,7	1,469.2	655.6	759.5	81.5	94.4	115.8
Marzec	300.4	2,151.2	812.3	1,184.5	98.2	143.2	145.8
Kwiecień	286.0	1,335.0	866.4	937.7	100.5	108.8	108.2
Maj	251.5	1,464.3	957.2	894.9	101.3	94.7	93.5
Czerwiec	290.7	1,632,6	1.531,2	1.552.9	92,0	93.3	101,4
Lipiec	171.3	1.626.9	2.574.1	2 501.1	96.7	101.9	105.4

Nasz wywóz do Japonji.

Nasze poselstwo w Tokjo doniosło o zniesieniu w Japonji ceł od lekarstw, ubrań, obuwia, bielizny, papieru, motorów, żywności, materjałów budowlanych, żelaznych, telegraficznych, telefonicznych, kolejowych, bawełnianych, wełnianych, oprócz welwetu i pluszu. Zniesienie cła jest czasowe i pozostaje w związku z katastrofą żywiołową, która dotknęła Japonję.

Z rynku naftowego.

Na targu ropnym tendencja w ubiegłym tygodniu była słabsza; za ropę borysławską płacono 5000—5200 mk. za 1 kg., wobec dowiercenia nowych szybów ze stosunkowo wielką produkcją, cena ropy nieco spadła, w ostatnich dniach w związku ze zwyżką dolara podniosła się do 5600 mk. a nawet do 6000 mk. za 1 kg.

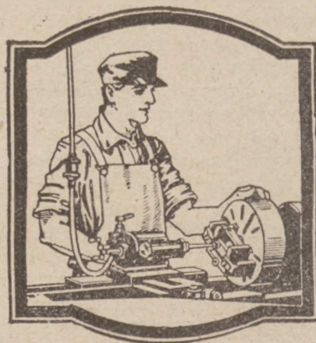
Produkty naftowe cieszą się nadal niezmniejszonym popytem przy tendencji zwyżkowej.

Na rynku bruttowym panuje niezwykłe ożywienie. Przedmiotem bardzo licznych tranzakcyj są przeważnie udziały brutto kopalń w Tustanowicach zarówno produktywnych jak i w wierceniu, a nawet zastanowionych, wobec nadziei rychłego ich uruchomienia. Również wielki popyt panuje na udziały bruttowe kopalń w Borysławiu i Mraźnicy.

Słaba podaż przy nieustannym popycie wpływa na zwyżkę cen udziałów bruttowych z dnia na dzień.

Zakazy przywozowe.

Zamierzone jest wprowadzenie na listę towarów zakazanych do przywozu owoców południowych, jedwabiu i automobili luksusowych. Zakaz ten motywowany jest wymogami skarbowemi i koniecznością oszczędzania walut obcych, które za wspomniane towary luksusowe w dużych ilościach oddawane są za granicę.

Z giełdy drzewnej.

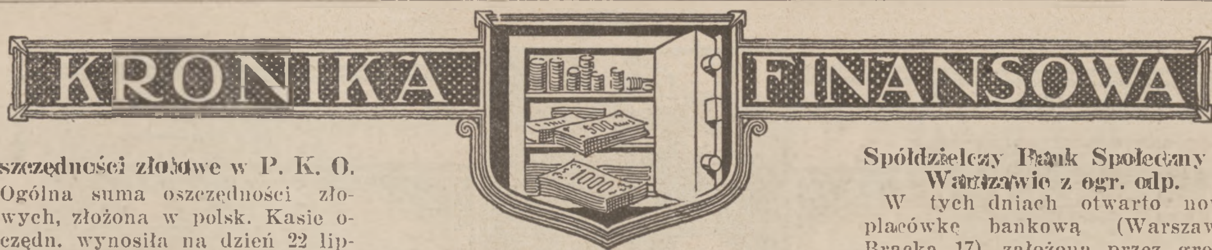
Ceny za metr sześcienny w tysiącach mk. polskich loco stacja załadowania: dąb fornierowy — 2.500, dąb na wyroby — 1.600, deski dębowe stolarskie — 2.500, kloce sosnowe od 25 c" i wyżej—1.000, sosna eksportowa 2.000, osika na zapałki — 800, świerk papierówka — 350, slipry wyrobionej 2.500, olcha na wyroby od 25 c" i wyżej 700, brzoza na wyroby od 25 c" i wyżej 600, deski $^{3}/_{4}\times$12 m., $^{5}/_{4}$ c" 1", 2", 3", 4" — 2.000, słupy telegraficzne od 8 do 10 m. od 12 c" do 18 c" — 1.900, opał w szczapach zametr zwyczajny — 400.—, stemple kopalniane — 250, kopa szprych dla stelmachów — 100, kopa dzwon na koła — 150, kopa bindry miary angielskiej 240 c"—250, kubik temrby wyrobionej miara angielska — 50, kopa klepki memelskiej — 1.000, kopa dyszli dla stelmach — 500.

Kontyngent skórek króliczych na eksport.

Na ostatniem posiedzeniu kolegjum eksportowego głównego urzędu wwozu i wywozu ustalony został kontygent na eksport skórek króliczych i zajęczych w ilości 100 ton w bieżącym sezonie. Opłaty za wywóz tego artykółu oznaczone zostały w dolarach — 44 dolary za 100 klg. skórek. Eksport ten został zagwarantowany specjalną klauzulą, zobowiązującą eksporterów do wpłacania całej należytości za eksport do kasy państwowej, która zwracać będzie ekwiwalent w markach polskich według kursu dnia.

Eksport produktów naftowych do Szwajcarji.

W urzędowej statystyce handlu zagran. polsko-szwajcarskiego za pierwszy kwartał r. b. znajdujemy wartość wywiezionych z Polski do Szwajcarji przetworów ropy naftowej w sumie 658 tys. fr. szw. na drugiem miejscu pomiędzy wartością artykułów w tym czasie eksportowanych do Szwajcarji. Pierwsze miejsce zajmuje wartość wywiezinoego węgla kamiennego w sumie 688.000 fr. szw. Ogólna wartość przywozu wynosiła 3026 fr. szw. Ilość wywiezionych produktów wynosiła 524 cystern.

Oszczędności złotowe w P. K. O.

Ogólna suma oszczędności złotowych, złożona w polsk. Kasie oszczędn. wynosiła na dzień 22 lipca r. b. 2.310.808 złp., co stanowiło równowartość 99 miljardów 432 milj. mk. Urzędy pocztowo-telegraficzne przyjmowały na jedną książeczkę co najwyżej 100 złp. dziennie.

Ile banknotów emitował nasz skarb?

Do dnia dzisiejszego znajduje się w obiegu banknotów w markach polskich na sumę 6.021.665.000 tys. marek; wypada przytem na głowę ludności po 223.000 marek. Wartość w dolarach obiegu na głowę — 90 centów.

Budżet państwowy na rok 1924.

Ministerjum spraw zagranicznych ułożyło preliminarz budżetowy na rok 1924 i przedstawiło go ministerjum skarbu. Preliminarz ułożono z uwzględnieniem życzeń komisji oszczędnościowej, działającej przy ministerjum spraw zagranicznych. Według preliminarza na rok 1024, ogólne wydatki zamykają się sumą 17.327.045 złotych polskich i, w porównaniu do roku 1923, wykazują oszczędność 3.412.996 złotych polskich, co w przeliczeniu, według obecnego kursu złotego, wyraża się w sumie 153 miljardów 585 miljonów marek polskich. Jednocześnie dochody ministerjum spraw zagranicznych na rok 1924 preliminowano w sumie 9.889.224 złotych polskich, t. j. o 3.663.224 złote polskie wyżej, aniżeli dochody preliminowane w roku 1923. Różnica ta, przeliczona na marki polskie, wynosi 164 miljardy 843 miljony marek polskich.

Czeki weryfikowane.

Celem zapobieżenia ewentualnemu brakowi środków obiegowych, względnie liczeniu znacznych sum pieniężnych, Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa w porozumieniu i ze zgodą ministerjum skarbu postanowiła wydawać posiadaczom rachunków żyrowych w P. K. K. P. i jej oddziałach t. zw. czeki weryfikowane, któremi klijenci będą mogli uskuteczniać wpłaty z tytułu podatków i innych należytości w kasach skarbowych, znajdujących się w siedzibach oddziałów.

Weryfikacja białych czeków żyrowych polega na tem, że posiadacz rachunku żyrowego w P. K. K. P., mając uiścić w kasie skarbowej należytość, wystawia na sumę jej biały czek żyrowy i zgłasza się z nim w oddziale P. K. K. P. Na przedstawionym czeku umieszcza oddział adnotację „Weryfikowany“, oraz datę i firmowe podpisy, czyni odpowiednie zastrzeżenie na rachunku żyrowym klijenta i wydaje mu z powrotem czek, który kasa skarbowa przyjmuje narówni z gotówką.

Kursy złotego polskiego.

Dzień wejścia w życie	Kurs złotego
14.10 22 r.	1.400
6.11 ,,	1.600
13.11 ,,	1.800
4.12 ,,	2.000
8.1 23 r.	2.300
22.1 ,,	3.500
29.1 ,,	4.500
5.2 ,,	5.500
12.2 ,,	6.500
19.2 ,,	7.000
26.2 ,,	7.500
20.4 ,,	8.000
25.5 ,,	8.500
1.6 ,,	9.000
7.6 ,,	9.500
9.6 ,,	10.500
11.6 ,,	12.000
15.6 ,,	13.500
16.6 ,,	15.000
18.6 ,,	17.500
19.6 ,,	20.000
23.6 ,,	17.000
30.7 ,,	25.000
6.8 ,,	30.000
10.8 ,,	35.000
16.8 ,,	40.000
18.9 ,,	45.000
1.10 ,,	50.800

Spółdzielczy Bank Społeczny w Warszawie z ogr. odp.

W tych dniach otwarto nową placówkę bankową (Warszawa, Bracka 17), założoną przez grono pracowników bankowych, działaczy społecznych i kooperatystycznych. Zadaniem banku ma być głównie obsługiwanie interesów organizacji społecznych i spółdzielni kredytowych, z których najważniejsze już weszły w bezpośredni z nim kontakt. Pozatem Spółdzielczy Bank Społeczny w Warszawie, po przebyciu już etapu organizacyjnego, nawiązuje żywe stosunki ze sferami drobnego i średniego przemysłu i handlu. Kapitał udziałowy oparty jest na złotych polskich i dzieli się na udziały po 200 złp. każdy. Należy się spodziewać, że ta najmłodsza instytucja finanasowa pójdzie po linji zdrowych zasad bankowości w celu realizacji swych zadań. Od organizatorów — pracowników bankowych — można wymagać, by prowadzona przez nich instytucja służyła za wzór innym i ku prawdziwemu pożytkowi społeczeństwa. Do zarządu wchodzą pp. Dobrucki Jan, Szpakowski Tadeusz i Świderski Francisżek (prezes(.

Kredyty w P. K. O.

Na posiedzeniu komitetu dyrekcyjnego pocztowej Kasy Oszczędności, odbytem dnia 19 ub. m., przyznano kredyty na cele: komunalne 4.332 miljony, kulturę, oświatę, naukę i t. d. 4.280 milj., spółdzielnie 3.775 milj., kasy oszczędności — 830 milj., banki — 3.645 milj., rolnictwo — 13.050 milj., przemysł włókienniczy-poligraficzny, drzewny, maszynowy, spożywczy i mineralny otrzymały razem 5.560 miljonów.

Waluta jugosłowiańska.

Ministerjum spraw zagranicznych podaje do wiadomości, iż rząd jugosłowiański na mocy rozporządzenia z d. 9 sierpnia r. b. wycofuje z obiegu banknoty 10 denarowe, emisji z 1919 r., wymieniając je na banknoty 10 denarowe nowej emisji. Wycofane banknoty przez pierwsze sześć miesięcy będą zamieniane w Banku narodowym król. S. H. S. i w jego filjach, a przez następne cztery miesiące tylko w centrali Banku narodowego w Białogrodzie. Ostatni termin do wymiany tych banknotów upływa d. 10 czerwca 1924 r., poczem tracą one wszelką wartość pieniężną.

Kronika Ustawodawcza.

Podatek majątkowy.

W myśl uchwalonej już przez obie izby prawodawcze ustawy o podatku majątkowym, przedmiotem tegoż podatku jest wszelki majątek nieruchomy i ruchomy po potrąceniu długów i ciężarów, które ten majątek zmniejszają według stanu z d. 1 lipca 1923 r.

Co do przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, prowadzących prawidłowo księgi handlowe, ustawa postanawia, że wartość przeciętna majątku takich przedsiębiorstw obliczać należy na podstawie ksiąg handlowych bez potrącenia wartości kapitału zakładowego (akcyjnego) i zapasowego (rezerwowego), przytem:

1) bilansowa wartość majątku w nieruchomościach, maszynach, urządzeniach technicznych, narzędziach i innych środkach produkcji, jako też środkach komunikacyjnych i przewozowych, oraz w urządzeniach biurowych, ulegnie przewalutowaniu w zależności od czasu ich nabycia, drogą przemnożenia pierwotnych cen nabycia przez współczynniki, które ustali minister skarbu;

2) wartość papierów procentowych oraz walut zagranicznych, jako też należności w tych walutach obliczy się według przeciętnego kursu, względnie szacunku giełdowego za czerwiec 1923 r., a remanent (zapasu) towarów, według cen obiegowych na 1 lipca 1923 r. Wychodząc z założenia, że w licznych przedsiębiorstwach zestawianie remanentu po dłuższym upływie czasu od d. 1-ego lipca 1923 r. mogłoby natrafić na trudności, ministerjum skarbu zaleca zarządom powyższego rodzaju przedsiębiorstw, aby potrzebne zestawienie stanu czynnego i biernego ich majątku według stanu z d. 1 lipca 1923 r. przygotowały już obecnie i ułatwiły sobie tym sposobem sporządzenie zeznań do podatku majątkowego, które winno być przedstawione właściwym izbom skarbowym w nieprzekraczalnym terminie do 31 stycznia 1924 r.

Nowe stawki opłat stemplowych.

W dniu 1 października 1923 r. weszło w życie rozporządzenie ministra skarbu z d. 15-go września 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93 poz. 744) podwyższające czterokrotnie, obowiązujące dotychczas od 1 lipca 1923 r., stawki opłat od podań załączników i świadectw urzędowych, od pełnomocnictw, dokumentów przewozowych, wyciągów z ksiąg metrykalnych oraz stałe opłaty stemplowe, wymienione w art. 8 ustawy z d. 24-go marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 296).

Nowy wykaz towarów, podlegających mnożnikowi celnemu normalnemu.

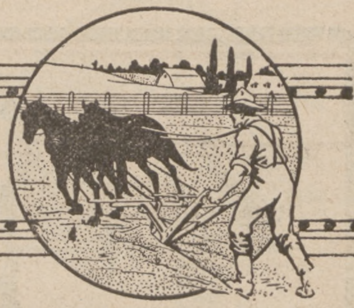
W „Dzienniku Ustaw“ ogłoszono dodatkowy wykaz towarów. Na mocy tego rozporządzenia również poniższe towary podlegają opłacie cła z dopłatą walutową normalną (mnożnik ceny normalny): wermiszeel, makaron, arrowroot, leiokon, dekstryna, sago i otręby migdałowe nieperfumowane, ekstrakty i preparaty mięsne i peptonowe, kardamona, kwiat i gałka muszkatołowa, goździki, kwiat goździkowy, cynamon, pieprz, imbir, badjanek, majeranek, liście bobkowe i t. p., korzenie tłuczone lub sproszkowane opłacają cło według tej pozycji z dodatkiem 50 proc.; gotowe pasy napędne zszywane i sklejane i nie zszywane, boraks oczyszczony w kryształkach, proszku i bezwodny, przetwory farbiarskie wszelkie, oprócz oddzielnie wymienionych, ekstrakty: karmin saflorowy (kartamin) i orselowy pod każdą postacią; indygowy (indigo-carmin) rzadki i gęsty, hemateina sucha, błyszcz na obuwie, środki do czyszczenia obuwia, palniki i rezerwoary do lamp, sprowadzane oddzielnie lub łącznie, z knotami lub bez; kuchenne maszynki naftowe, spirytusowe i inne; piecyki, zatrzaski z blachy mosiężnej, zwykłe lub posrebrzane i pozłacane, miary zwykłe: sztywne, składane i zwijane (eszelki, calówki, ruletki); libele rzemieślnicze w oprawach; piony i t. p., miary proste i ciężkie; taśmy stalowe geodezyjne, łaty metalowe i drewniane i t. p., tektura drzewna niebarwiona w arkuszach, drzewna z masy zabarwionej, z drzewa gotowanego, w rulonach, nienasycona lub nasycona smołą; karty do warsztatów Jacquard'a niesatynowane bibułka biała marszczona, kwiaty, abażury i t. p. wyroby z bibułki; druki oraz rysunki przemysłowe i handlowe: faktury, blankiety, szematy, cenniki, katalogi, prospekty, reklamy handlowe, broszury i książki reklamowe, plakaty, i afisze firm krajowych i rękawiczki z materjałów dzianych, wełnianych i wszelkich innych.

Wpłacanie podatku majątkowego przez P. K. O.

Celem osiągnięcia ewidencji codziennych wpływów z podatku majątkowego, jako jednej z podwalin sanacji skarbu, ministerjum skarbu w porozumieniu z Pocztową Kasą Oszczędności ustala sposób wpłacania tego podatku przez P. K. O. następujący: Wpływy z wymienionego źródła, a obecnie wpłacane dobrowolnie zaliczki na powyższy podatek koncentrować się będą na otwartem w Pocztowej Kasie Oszczędności specjalnem koncie Centralnej Kasy Państwowej oznaczonem nr. 9.000. Drogi zaś, któremi wpływać mają odnośne dochody do tego centralnego zbiornika, będą stanowiły subkonta wszystkich kas skarbowych, oznaczone numerami 9000-1 — 227, na których to subkontach w P. K. O. gromadzić się mają wpływy z wymienionego podatku, uiszczanego przez płatników w okręgach poszczególnych kas skarbowych. Otwarcie kont powyższych w P. K. O. spowoduje ministerjum skarbu i poda w swoim czasie do wiadomości Izby ich numery. Płatnicy podatku majątkowego winni posługiwać się przy uiszczaniu tegoż w interesie własnym wyłącznie specjalnemi dla podatku majątkowego sporządzonemi blankietami P. K. O., które będą do otrzymania tak w urzędach podatków i opłat skarbowych jak i w każdym urzędzie pocztowym. Przy wypełnianiu tych blankietów należy szczególniej uwzględniać znajdujące się na odwrotnej stronie blankietu rubryki dotyczące kategorji podatku majątkowego, 1) od posiadłości gruntowych, 2) od przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych i 3) od wszystkich innych kategoryj majątku i wpisywać do odnośnej rubryki wyraźnie właściwą kategorję podatku majątkowego: Nadto osoby prawne winny wyraźnie zaznaczyć na przedniej stronie dowodu wpłaty, czy są obowiązane do publicznego składania sprawozdań czy nie.

Różne.

W sprawie losowania Listów Zastawnych.

Komitet właścicieli listów zastawnych Tow. Kredytowego Ziemskiego w Warszawie przesłał do władz Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie następujący protest, podpisany przez prezesa komitetu p. Józefa Domagalskiego i radców pp. Walentego Iwińskiego i B. Żmidzińskiego, który ze względu na aktualność sprawy podajemy w całości.

Wobec zbliżającego się terminu losowania październikowego, jeszcze raz jaknajkategoryczniej protestujemy przeciwko losowaniu listów zastawnych przedwojennych i spłacaniu ich po 216 marek za 100 rubli w złocie.

Dziś, gdy 1 kilogram pszenicy kosztuje 7.500 marek, 1 kg. żyta 5.200 marek, 1 kilogram kartofli 1000 marek, 1 funt masła 60.000 marek, 1 jajko 3.000 marek, 1 przejazd tramwajem 5.000 marek, 1 bułka 1000 marek i 1 pudełko zapałek 1000 marek — płacenie za wylosowany 100-rublowy list zastawny przedwojenny 216 marek uważamy za karygodny gwałt, urągający wszelkiemu poczuciu prawa i sprawiedliwości bogacący niepomiernie ziemian, a jednocześnie rujnujący doszczętnie wiecżyste fundusze dobroczynne i społeczne, jak również doprowadzający do śmierci głodowej całe rzesze starców, wdów, sierot i biedną inteligencję pracującą, która lokowała oszczędności całego życia w listach zastawnych ziemskich.

Za fakt wywłaszczenia z mienia jednej części ludności (posiadaczy listów zastawnych przedwojennych) na rzecz drugiej (ziemian) robimy w całej pełni odpowiedzialnemi władze Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie.

Powołując się na powyższe jeszcze raz wzywamy władze Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, aby po porozumieniu się z panem ministrem skarbu wstrzymały losowanie przedwojennych listów zastawnych przy jednoczesnem ogłoszeniu moratorjum na przyjmowanie rat amortyzacyjnych do czasu uregulowania spłaty rublowych listów zastawnych przedwojennych przez ciała prawodawcze. Jednocześnie czynimy odpowiedzialnemi władze Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, jak i stowarzyszonych tegoż Towarzystwa na ich majątku za wszelkie wynikłe z losowania skutki, zastrzegając sobie regres w sprawie późniejszych restytucji strat i szkód.

Pokaz wzorów przemysłu polskiego w Trjeście.

Konsulat polski w Trjeście podaje do wiadomości polskich sfer przemysłowo-handlowych, że w swej siedzibie urządza pokaz próbek i wzorów przemysłu polskiego. Na pokaz ten składają się próbki, zebrane w roku 1921-22 przez radcę handlowego poselstwa w Rzymie w celu urządzenia muzeum przemysłowego przy Izbie handlowej polsko-włoskiej, oraz pewna liczba okazów, zebranych przez konsulat. Jednakże zbiór ten nie może nawet częściowo zobrazować całokształtu wytwórczości przemysłu polskiego. Wobec tego konsulat zwraca się z prośbą do sfer przemysłowych o nadsyłanie kolekcji próbek towarów wytwarzanych w przemyśle polskim w ilości choćby niewielkiej, jak również reklamowych plakatów, cenników i katalogów, pod adresem: Italia, Trieste, Piazza della Borsa 4, Consolato di Polonia.

Konsulat ma nadzieję, że apel ten spotka się z należytem zrozumieniem w Polsce ze względu na znaczenie stałego pokazu próbek przy konsulacie i przy Izbei handlowej polsko-włoskiej, która ma być wkrótce otwarta w Trjeście, dla propagandy naszej wytwórczości.

Wzrost drożyzny we wrześniu.

Komisja specjalna przy głównym urzędzie statystycznym ustaliła, że wzrost kosztów utrzymania w Warszawie (za podstawę do obliczania przyjęty jest budżet rodziny robotniczej, złożonej z 4 osób) w drugiej połowie września wyniósł 13,97%, w porównaniu z pierwszą połową września.

Dla pobierających wynagrodzenie co 2 tygodnie dodatki drożyźniane wypadły zatem we wrześniu: za pierwszą połowę miesiąca 24,45 %, i za drugą — 13,97%, dla pobierających zaś wynagrodzenie miesięcznie dodatek wyniesie wobec tego 41,83%.

Listy zastawne Tow. Kred. Warszawskiego.

Otrzymaliśmy zawiadomienie następujące:

Wyznaczone na 1-szy października r. b. przez władze Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego losowanie listów zastawnych nie odbyło się wskutek odmowy wzięcia udziału w losowaniu istniejącego przy Towarzystwie właścicieli listów zastawnych.

Gdy, w związku z powyższem, władze Towarzystwa zwróciły się do ministerjum skarbu z żądaniem, aby zastąpiło ono Komitet właścicieli listów przez wydelegowanie na akt losowania swego przedstawiciela, ministerjum dało Towarzystwu odpowiedź odmowną.

Zebrani tłumnie w gmachu Towarzystwa posiadacze listów zastawnych, po wyrażeniu swego protestu władzom Towarzystwa, udali się *in gremio* do Ministerjum skarbu, gdzie delegacja posiadaczów listów była przyjęta, po jej wysłuchaniu oświadczono, z ramienia ministerjum, iż dezyderaty będą przez ministerjum skarbu rozważone.

Ropa.

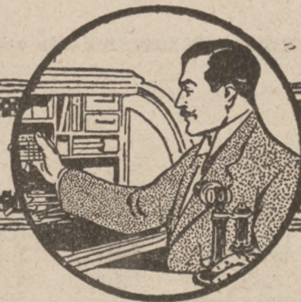
W dniu 7 września r. b., dowiercono w szybie Łaszcz kopalni Łaszcz-Oleum w Tustanowicach w głębokości 1531,5 m. do 6 cystern ropy wybuchowej i około 80 m³ gazu na minutę.

W dniu 13 września r. b., w szybie Nr. 10, kopalni Retczyn Borysławski w Borysławiu otrzymano w głębokości 1550,7 m. produkcję wybuchową 4 cystern na dobę i 15 m³ gazu.

Wobec tego we wrześniu produkcja ropy wyniosła przeciętnie dziennie około 173 cystern, produkcja gazu około 640 m³.

Kronika Zagraniczna.

AUSTRJA.

Nowe przepisy dewizowe w Austrji.

W związku z ustaleniem się korony austrjackiej i znacznym przypływem walut zagranicznych i dewiz do „National Banku", wydano rozporządzenie ministra skarbu z d. 14 lipca r. b., dotyczące ułatwień w obrocie pieniężnym z zagranicą.

Korporacje publiczne i firmy zarejestrowane mogą zaciągnąć kredyty w obcej walucie na pokrywanie należności za import towarów lub za towary, przywiezione do reekspedycji, lecz pod warunkiem, że kontrahent jest uprawniony do handlu dewizami. Wszystkie inne osoby potrzebują na zaciągnięcie kredytów walutowych zezwolenia oddziału bankowego „National Banku".

Podróżny, opuszczający granicę republiki austrjackiej, lub przejeżdżający przez Austrję, może wywieźć za granicę do 4.000.000 kor. austr.

Uprawnionym do handlu dewizami wolno sprzedać walut obcych (poza *clearingiem* „National Banku) do wysokości 5 miljonów kor. austr. dla jednej osoby na jednorazowy pobyt za granicą. Ograniczenie to dotyczy tylko kupna walut, a nie ich wywozu, który nie podlega ograniczeniom.

W obrocie kantorów wymiany obowiązują kwoty maksymalne, oznaczone każdocześnie przez ministerjum skarbu, które na razie ustaliło te sumy w sposób następujący: amerykańskie, angielskie, duńskie, holenderskie, norweskie, szwedzkie i szwajcarskie środki płatnicze mogą być przez handlarzy i komisjonerów dewizowych kupowane do wysokości 10 miljonów koron austr., belgijskie, francuskie, włoskie, hiszpańskie i czecho-słowackie do wysokości 5 miljonów koron austr., zaś bułgarskie niemieckie, jugosłowiańskie, polskie, rumuńskie i węgierskie do wysokości 500.000 k. a. od tej samej osoby w jednym dniu.

Dla akredytytwy i listów kredytowych obowiązują co do wszystkich wymienionych trzech grup kwoty podwójnej.

Zniesiono również rozporządzenie ministerjum skarbu z d. 20 lipca 1922 r. (Dz. Ust. związk., nr. 488), co do obowiązku oddawania waluty wywozowej. Eksporterzy mogą obecnie w ramach ogólnych norm dewizowych rozporządzać walutami, wpływającemi z wywozu. Obowiązek wpłacania do „National Banku" waluty wywozowej utrzymano tylko co do wywozu papierów wartościowych, wartości po nad 500.000 k. a.

ROSJA SOWIECKA.

Koncesje w Rosji.

Główny komitet koncesyjny w Moskwie zawarł ostatnio 29 umów koncesyjnych z przedsiębiorstwami zagranicznemi. Wśród tych 29 umów 10, to znaczy 34½%, przypada na firmy niemieckie. Między innemi koncesje wydane są następującym firmom niemieckim: 1) „Hamburg-Ameryka-Linie", 2) „Aero-Union" — koncesja na komunikację lotniczą Królewiec—Moskwa, 3) firma „Levi" koncesja na eksport odpadków żelaza, 4) Koncern Kruppa, koncesja na eksploatację 25.000 dziesięcin nad Donem, 5) firma Junkers — koncesja na budowę maszyn rolniczych.

Wystawa w Moskwie.

Na obecnej wystawie moskiewskiej główną rolę pod względem ilości eksponentów i eksponatów zajmują Niemcy. Z ogólnej liczby 300 eksponentów 118 przypada na niemców.

Wystawione są eksponaty: Niemcy: maszyny, narzędzia rolnicze i dla przemysłu rolnego, lekkie lokomotywy, maszyny drukarskie, introligatorskie, obrabiarki, traktory, pługi motorowe. Czecho-Słowacja: separatory, pługi, sieczkarnie, siewniki, traktory. Ameryka: traktory, pługi, siewniki, inkubatory i wyroby skórzane. Włochy: traktory, motory Diesel'a, przyrządy elektryczne, transformatory i pasy transmisyjne. Anglja: maszyny rolnicze, obrabiarki, lokomobile i przyrządy optyczne. Francja: lekkie i ciężkie samochody, jedwab surowy, kokony, nawozy sztuczne. Estonja: nasiona i konserwy rybne. Litwa: konserwy mięsne, skóry i wyroby metalowe.

Według wiadomości ze źródeł nieurzędowych, urządzenie wystawy kosztowało przeszło 30 miljonów rubli złotych.

BELGJA.

Import do Belgji.

Stosownie do rozporządzenia rządu belgijskiego, ziemniaki przywożone do Belgji winny być zaopatrzone w świadectwa stwierdzające, iż pochodzą one z okręgów wolnych od zarazy „doryphora decemlineata" i „synchytrium endobroticum", to znaczy, że są wyprodukowane i wysłane z miejsc oddalonych, co najmniej o 20 kilometrów od miejsca, dotkniętego zarazą. O ile odległość ta jest mniejsza (lecz wynosi przy najmniej 5 klm.), przywóz może być dozwolonym jedynie po przedstawieniu zaświadczenia, że transporty, po dokładnem zbadaniu, okazały się wolne od zarazy.

Co się tyczy pomidorów i „aubergine" (rodzaj moreli), wystarczy świadectwo dotyczące zarazy, „doryphora".

Transporty niezaopatrzone w te świadectwa, będą dopuszczone do Belgji, o ile belgijski urząd phytopatologiczny, po zbadaniu ich na koszt importera, stwierdzi, że są one wole od zarazy.

ŁOTWA.

Wystawa w Rydze.

Pawilon czeski na tegorocznej wystawie międzynardoowej w Rydze był bardzo starannie obesłany, szczególnie eksponatami rolniczemi. Z większych tranzakcji, które czesi zawarli, należy wymienić uzyskanie przez nich dostawy sukna dla armji łotewskiej, zapełnienie rynku łotewskiego czeskim cukrem.

Bardzo poważne zabiegi, poczynione ze strony zakładów Skody, tymczasem jednak doprowadziły tylko do niewielkich zamówień, uzyskanych od ministerjum komunikacji.

NIEMCY.

Niemiecki projekt walutowy.

Nowy projekt walutowy rządu niemieckiego, ogłoszony d. 18-9 przewiduje uniezależnienie Banku Rzeszy od finansów państwa.

Pieniądze papierowe, bez pokrycie, nadal nie będą wydawane.

Będą istniały trzy rodzaje pieniędzy: 1) waluta stała, oparta na majątku Niemiec, jako waluta zasadnicza, 2) marka papierowa, jako pieniądz obiegowy, którą będzie można zmienić po pewnym kursie na walutę stałą, 3) marka złota, wypuszczona przez Bank Rzeszy, zamieniony na samodzielny prywatny bank emisyjny. Marka złota będzie wydawana tylko wzamian za weksle, pokryte przez złoto i waluty obce.

Prasa podkreśla, że projekt ten jest bardzo skomplikowany. Trzy rodzaje pieniędzy proponowane są w tym celu, aby przez walutę stałą, jako tako zwaloryzowaną, przejść łatwiej do waluty złotej

Zniesienie przedsiębiorstw państwowych.

„Berliner Tageblatt" donosi z Drezna, że rząd saski postanowił przedstawić sejmowi projekt ustawy, według której przedsiębiorstwa państwowe mają być zamienione na towarzystwa akcyjne, w których państwo posiadałoby 80% akcji. Zamiar powyższy spowodowany jest okolicznością, że, zdaniem rządu saskiego, państwo nie rozporządza tak znacznemi środkami, aby módz przeprowadzić niezbędną odbudowę i przebudowę zakładów, pozostających w zarządzie państwowym.

ESTONJA.

Stan gospodarczy w Estonji.

Z Estonji donoszą o wzmagającym się zastoju w tamtejszym przemyśle. Z powodu braku zbytu zagranicznego, rynek wewnętrzny jest przeładowany towarami. W najkrytyczniejszym stanie jest estoński przemysł metalowy. Również przemysł bawełniany przechodzi kryzys. W tych dniach do estońskiego ministra skarbu zgłosiła się delegacja przemysłowców, przedstawiając mu stan rzeczy i domagając się środków zaradczych. Zdaniem delegacji, niezbędne jest wprowadzenie ochronnych ceł przywozowych.

№ 20 Adres Redakcji i Administracji: Koszykowa 7, tel. 250-85.

Zagranica o finansach Polski.

Stan naszych finansów państwowych interesuje coraz więcej zagranicę. Zdania i opinje są, oczywiście, różne, przeważa jednak na ogół ton życzliwości i zdziwienia, dlaczego stan jest tak wadliwy.

Ostatniemi czasy o naszych finansach państwowych dużo pisze prasa francuska i czeska. Ponieważ większa część opinji i głosów jest bardzo do siebie zbliżona, łączymy je w ogólnem streszczeniu.

Gdy siły gospodarcze Polski są w niewątpliwym rozwoju — piszą dzienniki czeskie — finanse państwa polskiego są w stanie rozpaczliwym. Główną przyczyną jest etatyzm niezmierzoną armją urzędniczą, której utrzymanie czyni niemożliwem zrównoważeniem budżetu. Pomimo wszelkich nawoływań i napomnień, liczba urzędników jest wciąż jeszcze olbrzymia. Z drugiej strony dostawy dla państwa są podwaliną przemysłu polskiego.

Podług statystyki urzędowej liczba urzędników i pracowników państwowych wynosiła w styczniu roku 1921—341.254, w styczniu roku 1922 — 374.890, w grudniu roku 1922 — 390.895. Pomimo obwieszczania zamierzonych redukcji, liczba ta dotychczas ciągle rosła. Ustalona na rok 1922 liczba urzędników państwowych w Polsce wynosi 16,69 na 1000 mieszkańców, gdy budżet francuski przewiduje ich 11,69, czechosłowacki — 7.58. W przybliżeniu zatem na 70 obywateli państwa polskiego, przypada jeden urzędnik.

Ale ten etatyzm nie ogranicza się tylko do urzędników. Stale powstają wielkie majątki, które się tworzą z dostaw dla rządu. Przy współudziale poprzednich rządów wciąż powstawały różne fabryki, mające pokrywać potrzeby państwa. Fabryki te wielokrotnie otrzymywały zapomogi ze skarbu państwa. Popełniono mnóstwo nadużyć, które przyprawiły skarb o straty olbrzymie. Przy zakupach zagranicznych dla armji, na aprowizację kraju, dożywianie dzieci, wykonywania opieki nad emigrantami i reemigrantami — różne ciemne żywioły zrobiły olbrzymie majątki. Gdy kasy różnych spekulantów rozstępowały się pod parciem olbrzymich ilości pieniędzy — kasy skarbu państwa kurczyły się coraz więcej, niedobory budżetowe stawały się potwornie wielkie, długi zagraniczne przybierały olbrzymie rozmiary z powodu zdeprecjonowania waluty polskiej.

Bardzo szkodliwą również była kredytowo-zapomogowa polityka poprzednich rządów. Polska centralna instytucja emisyjna— Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa — mogła w tym zakresie współzawodniczyć z Bankiem Rzeszy niemieckiej. P. K. K. P. udzielała długoterminowych kredytów różnym przedsiębiorcom prywatnym, zupełnie nie uwzględniając czynnika deprecjacji waluty, wskutek czego wierzyciel (P. K. K. P.) otrzymywał zaledwie cząstkę tej całości, którą był wypożyczył. Nisko oprocentowany kredyt w centralnej państwowej instytucji emisyjnej stawał się tym sposobem upominkiem, czynionym jednostkom kosztem społeczeń-

stwa. Kredyt ten wynosi około trzeciej części ogólnej emisji marek polskich.

Najwięcej wadliwy jest jednak system podatkowy. Podatki wpływają do kas państwowych w zdeprecjonowanej walucie — i nawet znaczne podwyższenie stawek podatkowych nie może usunąć niedoborów budżetowych.

Prasa francuska przyznaje, iż rząd polski czyni obecnie zabiegi o ograniczenie wydatków państwa, aby się zbliżyć do zrównoważenia budżetu. Należy jednak zaznaczyć, że zabiegi te są zbyt nieśmiałe i chwiejne. Dowiadujemy się, iż rząd jedną ręką skreśla kredyty i pozycje budżetowe, drugą zaś — podpisuje nowe.

Czy taka metoda doprowadzi do naprawy skarbu?

T. W.

Terminy subskrybcji spółek akcyjnych

Nazwa spółki akcyjnej, ogłaszającej subskrybcję na nową emisję	Termin ostateczny subskrybcji	Instytucje przyjmujące subskrybcję
Zakłady Rolniczo - Przemysłowe w Łomży	18 październ. r. b.	Biuro Zarządu w Łomży, Plac Pocztowy.
Warszawsko - Łódzkie Tow. Handlowe	20 " "	Zarząd Towarzystwa w Warszawie, ul. Trębacka 4.
Bank Kupiecki Łódzki	" " "	Kasy Banku w Warszawie i Łodzi.
„Las" Sp. Akc. Przem.-Leśna	" " "	Zarząd w Warszawie, Plac Żelaznej Bramy.
„Dobrzyniewo" Zakłady Przemysłowe (dawniej Fabr. Wyr. Stal. i Ostrych „Nóż")	" " "	Biuro Zarządu w Warszawie, ul. Zgoda 9.
Powszechny Bank Kredytowy we Lwowie	" " "	Biuro Banku we Lwowie i jego oddziały.
Zjednoczenie Polskich Fabryk Maszyn i Narzędzi Rolniczych	" " "	Bank Ziemiański w Warszawie i jego Oddziały oraz Bank Związków Ziemian w Warszawie oraz Oddział jego miejski.
Rawski Syndykat Rolniczy	" " "	Biuro Syndykatu w Rawie Mazowieckiej
Krajowe Tow. Meljoracyjne	" " "	Biuro w Warszawie, ul. Kopernika 30.
Tow. Wytw. Maszyn Młyńskich „Młynotwórnia"	" " "	Oddziały Młynotwórni w Warszawie (Praga, ul. Olszowa 14), w Łodzi, ul. Rżgowska 48, w Rogoźnie oraz w Poznaniu w Związku Fabrykantów, Al. Marcinkowskiego 22.
Garbarnia Parowa W. Sawicki w Opalenicy	" " "	Bank Zjednoczenia w Poznaniu, Al. Marcinkowskiego 8.
S. Pendowski, Fabr. Fornierów i Obróbki Drzewa	" " "	" " " " "
„Wełna Poznańska" w Głównej pod Poznaniem	" " "	" " " " " Polski Bank Krajowy, Oddział w Poznaniu oraz Polski Bank Handlowy w Poznaniu.
Wołyński Syndykat Handlowo-Rolniczy	24 " "	Biuro w Warszawie, Al. Jerozolimskie 17 m. 2.
Warszawski Bank Stołeczny	25 " "	Kasa Banku w Warszawie, Plac Napoleona 3.
Modrzejewskie Zakłady Górniczo-Hutnicze	29 " "	(II rata) Biuro Rady Zarządzającej w Warszawie oraz Centrale banków: Banku Handl. w Warszawie, Polskiego Banku Krajowego, Banku Zachodniego oraz Banku Przemysłowców Polskich.
„Bławat"	" " "	Biuro Spółki w Warszawie, ul. Sienna 16.
Sp. Akc. dla Przemysłu i Handlu „Polon"	31 " "	Zarząd Spółki w Łodzi.
Zakłady Garbarskie i Fabryka Pasów F. Wickenhagen w Radomiu	" " "	Biuro Fabryki w Radomiu, Stare Miasto 4-5, Bank Związku Spółek Zarobkowych, Oddziały w Radomiu i Warszawie oraz Bank Przemysłowców Radomskich w Radomiu.
Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskiem	" " "	Dyrekcja Spółki w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza 9 oraz Sp. Akc. „Siła i Światło" w Warszawie, ul. Mazowiecka 1.
„Promień" Fabryka Zapałek w Bydgoszczy	" " "	Bank Dyskontowy w Bydgoszczy, Bank Bydgoski w Bydgoszczy oraz Bank Stadthagen w Bydgoszczy.
Hurtownia Związkowa w Poznaniu	" " "	Biuro Hurtowni w Poznaniu, Bank Przemysłowców w Poznaniu oraz Polski Bank Handlowy w Poznaniu.

SPÓŁKI POWIĘKSZAJĄCE KAPITAŁ ZAKŁADOWY.

Tow. Akc. Zakładów Elektrotechnicznych, Inżynier Kazimierz Patzer — o mk. 80 miljonów czyli do mk. 100 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymają bezpłatnie na każdą dotychczasową cztery nowe akcje po mk. 1000 wart. nom.; — o dalsze mk. 150 miljonów czyli do mk. 250 miljonów drogą wypuszczenia 150 tysięcy akcji IV em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji IV em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1500.

Towarzystwo Powązkowskiej Fabryki Mydła — o mk. 125 miljonów czyli do mk. 200 miljonów drogą wypuszczenia 125 tysięcy akcji V em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji V em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku pięciu nowych na każde trzy dawne akcje po cenie emisyjnej mk. 1250.

Lubelski Syndykat Rolniczy — o mk. 2.400.000.000 czyli do marek trzech miljardów drogą przewalutowania wartości majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymają bezpłatnie osiem nowych na każdą dotychczasową akcję po mk. 1000 wart. nom.

Polsko - Bałtyckie Towarzystwo Handlowe i Transportowe — o mk. 120 miljonów czyli do mk. 470 miljonów drogą wypuszczenia 120 tysięcy akcje VI em. po mk. 1000 wart. nom. Z ogólnej liczby 120 tysięcy akcji przeznacza się 48000 sztuk dla posiadaczy akcji V em. w stosunku 42 akcji VI na 35 akcji V po cenie emisyjnej mk. 1400; 52500 sztuk przeznacza się na wypłatę dywidendy za 1922 r. dla posiadaczy akcji I,II, III i IV em. w stosunku jednej akcji VI em. na każde cztery kupony dywidendowe za 1922 r. z dopłatą mk. 400. Pozostałe 19500 akcji VI em. przeznacza się do dyspozycji Zarządu i Rady do podziału takowych według ich uznania.

Spółka Akcyjna Przemysłowo-Leśna „Las“ — o mk. 1.200.000.000 czyli do mk. 1.600.000.000 drogą wypuszczenia 1.200.000 akcji IV em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji IV em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku trzech nowych na każdą starą akcję po cenie emisyjnej mk. 1250.

Tow. Akc. Fabryk Wyrobów Emaljowanych i Metalowych w Bielsku — o mk. 174.660.000 czyli do mk. 175 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Spółki, wskutek czego dotychczasowe akcje po mk. 140 (200 koron) będą przestemplowane na mk. 70.000 wart. nom.

Hurtownia Maszyn i Narzędzi Technicznych i Rolniczych — o mk. 275 miljonów czyli do mk. 300 miljonów drogą wypuszczenia 275 tysięcy akcji II em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku jedenastu nowych na każdą akcję dawną po cenie emisyjnej mk. 1300.

Powszechny Bank Kredytowy — o mk. miljard czyli do marek półtora miljarda dragą wypuszczenia 3,571,449 akcji po mk. 280 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej, określonej przez Radę Zawiadowczą.

Warszawsko - Łódzkie Towarzystwo Handlowe — o marek miljard czyli do marek półtora miljarda drogą wypuszczenia miljona akcji V em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji V em. służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1250.

Warszawski Bank Stołeczny — o mk. 300 miljonów czyli do mk. 500 miljonów drogą wypuszczenia 300 tysięcy akcji po mk. 1000 wart. nom. Prawo pierwszeństwa do nabycia nowych akcji przysługuje dawnym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1100.

Zakłady Rolniczo - Przemysłowe w Łomży — o mk. 470 milj. czyli do mk. 700 milj. drogą wypuszczenia 47000 akcji II em. po mk. 10000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia 33500 akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku 3 nowych na 2 dawne akcje po cenie emisyjnej mk. 15000.

Towarzystwo Wydawnicze „Ignis“ — o mk. 80 miljonów czyli do mk. 160 miljonów drogą wypuszczenia 80000 akcji III em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 7000.

Franko-Rosyjskie Towarzystwo Górnicze — o mk. 14.353.595.000.25 czyli do mk. 14.400.000.000 drogą przewalutowania wartości majątku Spółki, wskutek czego dotychczasowe akcje po rub. 187,50 będą przestemplowane na mk. 1.200.000 wart. nom.

Fabryka Mydeł Toaletowych, Perfum i Kosmetyków „Fornarina“ — o mk. 150 miljonów czyli do mk. 300 miljonów drogą wypuszczenia 150 tysięcy akcji III em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie nominalnej z doliczeniem wszelkich kosztów, z nową emisją związanych.

Zjednoczenie Polskich Fabryk Maszyn i Narzędzi Rolniczych — o mk. 500 miljonów czyli do mk. 600 miljonów drogą wypuszczenia 500 tysięcy akcji III em. (50 tysięcy imiennych i 450 tysięcy na okaziciela) po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1200.

Bank Mazowiecki w Warszawie — o marek trzy miljardy czyli do marek czterech miljardów drogą wypuszczenia trzech miljonów akcji po mk. 1000 wart. nom. Prawo pierwszeństwa do nabycia nowej emisji przysługuje dawnym akcjonarjuszom w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1500.

Tow. Akc. Zakładów Górniczo-Hutniczych „Stąporków“ — o mk. 50 miljonów czyli do mk. 75 miljonów drogą wypuszczenia 50 tysięcy akcji III em. po mk. 1000 wart. nom. Akcjonarjusze otrzymają na każdą posiadaną akcję dwie nowe po cenie emisyjnej mk 1500, z których mk. 1000 zalicza się na poczet zysków za 1922 r.

Tow. Akc. Fabryki Cukru i Rafinerji „Elżbietów“ dawniej *baronów Lesserów* — o mk. 58.704.000 czyli do mk. 60 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymają bezpłatnie sto akcji nowych w zamian za każdą dotychczasową akcję po mk. 1000 wart. nom.; — o dalsze mk. 100 miljonów czyli do

mk. 160 miljonów drogą wypuszczenia 100 tysięcy II em. po mk. 1000 wart. nom. Repartycji akcji dokona Zarząd według swego uznania z tem zastrzeżeniem, że plan i wykaz rozdziału akcji wraz z podaniem otrzymanej za nie ceny emisyjnej winien być przez Zarząd w ciągu miesiąca od dnia zamknięcia subskrypcji złożony do Ministerjum Przemysłu i Handlu. Cena emisyjna określa się na mk. 20000.

Towarzystwo Przemysłu Chemiczno - Farmaceutycznego dawniej *Magister Klawe*—o mk. 292.500.000 czyli do mk. 300 miljonów drogą przewalutowania wartości majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymują 39 nowych akcji na każdą dotychczasową akcję po mk. 1000 wart. nom.

Krajowe Towarzystwo Meljoracyjne — o mk. 15 miljonów czyli do mk. 30 miljonów drogą wypuszczenia 15 tysięcy akcji III em. po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej mk. 1250.

Sp. Akc. Cukrowni „Dob..“ o mk. 4,185,000,000 czyli do mk. 4.200.000.000 drogą przewalutowania majątku Spółki, wskutek czego akcjonarjusze otrzymają bezpłatnie na każdą dotychczasową akcję 279 nowych akcji po mk. 2500 wart. nom.

Tow. Handlowo - Przemysłowe „Lasmet“ — o mk. 400 miljonów czyli do mk. 500 miljonów drogą wypuszczenia 400 tysięcy akcji III em. (20.000 imiennych—uprzywilejowanych i 380000 na okaziciela) po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia 200 tysięcy akcji III em. służy właścicielom akcji I i II em. w stosunku dwóch nowych na każdą dotychczasową akcję po cenie emisyjnej mk. 1500. Repartycji pozostałych 200 tysięcy sztuk dokona Zarząd według swego uznania po kursie emisyjnym nie niższym, niż mk. 4000.

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych „Dziewulski i Lange“ — o mk. 1.197.408.000 czyli do mk. 1.200.000.000 drogą przewalutowania wartości majątku Spółki, wskutek czego dotychczasowe akcje po mk. 540 będą przestemplowane na mk. 250.000 wart. nom.

Tow. Akc. Fabryk Cukru i Rafinerji „Łubna i Szreniawa“ — o mk. 96 miljonów czyli do mk. 259.200.000 drogą wypuszczenia 96 tysięcy akcji po mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy dotychczasowym akcjonarjuszom w stosunku 5 nowych na każdą dawną akcję po cenie emisyjnej mk. 1300 oraz 5 nowych na każde 17 dawnych akcji po cenie emisyjnej mk. 30.000.

SPÓŁKI NOWOPOWSTAJĄCE

Zakłady Przemysłowe „Drut Polski“. — Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 500.000.000, podzielonych na 50000 akcji po mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Juljusz Dunin-Holecki, Wiktor Duszyński i Włodzimierz Zaleski.

Zakłady Metalurgiczne „A. Jaroszewicz i M. Malinowski“ w Tomaszowie Maz. — Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 200.000.000 podzielonych na 20.000 akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele. Tow. Zjednoczonego Handlu i Przemysłu A. Jaroszewicz, M. Malinowski i S-ka, Antoni Jaroszewicz, Michał Malinowski.

„Aleksander Müller“, Fabryka Dywanów, Chodników i Wyrobów Kokosowych. — Siedziba w Tomaszowie Mazowieckim. Kapitał zakładowy Mk. 200.000.000, podzielonych na 20.000 akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Aleksander Müller, Aleksander Otto Müller, Maksymiljan Antoni Müller i Paweł Alfred Müller.

„Karloni“ Sp. Akc. dla Handlu i Przemysłu „L. Keilson i K. Kabaker“. — Siedziba w Łodzi. Kapitał zakładowy Mk. 200.000.000, podzielonych na 2000 akcji po Mk. 100.000 wart. nom. Założyciele: Leonard Keilson, Jakób Horowicz i Michał Herszkorn.

Towarzystwo Budowy i Eksploatacji Hoteli i Sanatorjów „Helvetia“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 500.000.000, podzielonych na 50.000 akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Bank Budowlany, Dr. Włodzimierz Kozubski i Ludwik Szałas.

Mokotowska Fabryka Drutu i Gwoździ. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 200.000.000 podzielonych na 20.000 akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Władysław Taubenhaus, Leopold Viroux i Marek Proszower.

Przemysł i Handel Leśny „Las Kresowy“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 400.000.000, podzielonych na 40.000 akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Józef Sznajdmil, Szloma Sznajdmil, Salomon Lewin i Girsz Jakobson.

Towarzystwo Handlowe „Warginta“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 300.000.000, podzielonych na 30.000 akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Leo Spiller, Michał Szabad i Eugeniusz Czyż.

Nadniemeńskie Zakłady Przemysłu Budowlanego „Stanisławów“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 300.000.000, podzielonych na 30.000 akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Jan ks. Drucki-Lubecki, Jan Żukowski i Eugenjusz Srzednicki.

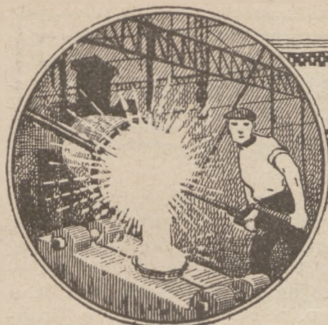
Fabryka Tkanin Wzorzystych „B. A. Gliksman w Łodzi“. Siedziba w Łodzi. Kapitał zakładowy Mk. 210 miljonów, podzielonych na 21.000 akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Boruch Gliksman, Marjan Gliksman i Marja Gliksman.

„Celuloid Polski w Warszawie“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 500.000.000, podzielonych na Mk. 50.000 akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Gen. Józef Czikiel, Dr. Zenon Martynowicz, Dr. Józef Marzecki i „Gaz Ziemny“ we Lwowie.

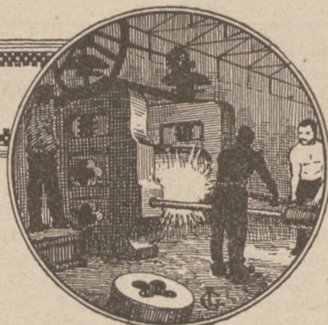
Warszawska Fabryka Wyrobów Gumowych „Wargum“. Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk. 300.000.000, podzielonych na 15.000 akcji po mk. 20.000 wart. nom. Założyciele: Maurycy, Henryk, Maksymiljan i Eugenjusz Ruziewiczowie oraz Marek Krywicki.

„Elektrownia w Końskich“. Siedziba w Końskich. Kapitał zakładowy Mk. 100.000.000, podzielonych na 10.000 akcji po Mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Stanisław Malanowicz, Jan Lewin, Władysław Kaszubski, Stanisław Majewski i Eljasz Bialer.

Spółka Akcyjna dla Przemysłu Oleju Skalnego przedtem *David Fanto i S-ka.* Siedziba we Lwowie. Kapitał zakładowy Mk. 10.000.000, podzielonych na 1000 akcji po mk. 10.000 wart. nom. Założyciele: Feliks Łukasiewicz, Dr. Bronisław Dunin-Rzuchowski i Maciej Wohlfeld.

RÓŻNE.

Fabryka Wyrobów Stalowych Ostrych „Nóż“ zmienia nazwę firmy na *Zakłady Przemysłowe „Dobrzyniewo“*.

Wskutek postanowienia pp. ministrów przemysłu oraz skarbu termin ukonstytuowania się Spółki Akcyjnej pod firmą: *Dom Handlowy „Endler i Messing“* przedłuża się o dalsze trzy miesiące t. j. do 14 listopada r. b.

Centrala Handlowa Młynarzy Polskich zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje II i III em.

Dom Towarowy „Bracia Jabłkowscy“ zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne IX em.

Przemysłowe Zakłady Chemiczne „Zagożdżon“ zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje III em.

Tow. Robót Kolejowych i Budowlanych „Tor“ wypłaca dywidendę za 1922-3 r. w wysokości 15%.

Akcje „Polski Lloyd“ zostały dopuszczone do obrotów na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie.

6% Złote Bony Skarbowe. Na mocy rozporządzenia p. ministra skarbu cena 6% Bonów Skarbowych została ustanowiona mk. 45 tys. za jeden złoty.

Tow. Górniczo - Przemysłowe „Saturn“ wypłaca dywidendę za 1922 r. po mk. 10050 od każdej akcji zwykłej oraz po mk. 24750 od każdej akcji użytkowej.

Spółka Akcyjna Wydawnicza we Lwowie zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne II i III em.

Centrala Rolników Tow. Akc. zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne VII em.

Fabryka Mebli i Obróbki Drzewa w Swarzędzu zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne II em.

Lubelska Fabryka Portland - Cementu „Firley“ zamienia świadectwa tymczasowe na oryginalne akcje IV em.

Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie otworzył ajencję w Londynie.

Wołyński Syndykat Handlowo - Rolniczy zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne.

Zmiana urzędowej stopy procentowej.

W porozumieniu z ministerjum skarbu, Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa postanowiła, zacząwszy od d. 2 października 1923 r., podwyższyć dotychczasową urzędową stopę procentową w sposób następujący:

od weksli z terminem 3-miesięcznym na	24%
od pożyczek terminowych na zastaw 5% państwowych pożyczek długo- i krótkoterminowej	5½
od pożyczek terminowych na zastaw 4% państwowej pożyczki premjowej	7%
od pożyczek terminowych na zastaw papierów wartościowych instytucji prywatnych i 6% pożyczki dolarowej	24%
od rachunku otwartego kredytu	24%
od pożyczek towarowych	24%

Jednocześnie podwyższa się nadzwyczajną prowizję na 12% w stosunku rocznym, zaliczalną tylko przy dyskoncie weksli, od pożyczek terminowych na zastaw papierów wartościowych instytucji prywatnych i od 6% pożyczki dolarowej, od rachunku otwartego kredytu i od pożyczek towarowych.

Wyjątek stanowią kredyty, udzielane według miernika złotego oraz pożyczki terminowe na zastaw 5% pożyczek Odrodzenia z r. 1920, przy których prowizja nie znajduje zastosowania.

Stopa procentowa od dyskonta weksli złotowych i pożyczek, udzielanych według miernika złotego pozostaje niezmienioną.

Pol. Kr. Kasa Poż. do 10 października r. b. wymienia 6 proc. Bony Złote Serja I A na nowe. Po tym terminie płacone będą gotowizną po ustanowionym przez p. Ministra Skarbu kursie mk. 50.800.

Kupony pł. 1 października r. b. od 8 proc. Poż. Złotej będą wypłacane po mk. 51.800 za złoty polski.

Lubelska Fabryka Portland-Cementu i „Firley“ zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne IV em.

Wołyński Syndykat Handlowo-Rolniczy zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne.

Tow. Przemysłu Węglowego w Polsce zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne IV em.

Dom Towarowy „Bracia Jabłkowscy“ w Warszawie zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne X em.

Sp. Akc. Fabryki Wagonów „Wagon“ w Ostrowie (Pozn.), wypłaca dywidendę za 1921-2 r. w wysokości 14 proc. t. j. po mk. 140 od akcji I—IV em .

Tow. Akc. „Arkona“ Wytwórnia Wyrobów Metalowych w Tczewie wypłaca dywidendę za 1922-3 r. w wysokości 100 proc.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskiem w Sosnowcu zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne I i II em.

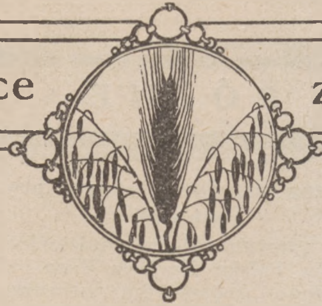
Tow. Handlowe Bracia Rolniccy zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne II em.

Sp. Akc. „Granum“ wypłaca dywidendę za ostatni rok operacyjny po mk. 2000 od akcji.

Sp. Akc. Elektrowni Okręgowej w Pruszkowie zamienia świadectwa tymczasowe na akcje orygitnalne VI em.

Akcje: Akc. Tow. Mirkowskiej Fabryki Papieru, Sp. Akc. „Zjednoczenie Polskich Fabryk Maszyn i Narzędzi Rolniczych“, Powszechnego Banku Kredytowego we Lwowie oraz Tow. Akc. „Płótno“ w Poznaniu zostały dopuszczone do obrotów na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie.

Sp. Akc. zwołujące zebrania ogólne.

„Potęga" Tow. Polskich Fabryk Huty Żelaza — nadzwyczajne na 20 października r. b. o g. 6 wiecz. w Krakowie w lokalu S-ki ul. Basztowa 9.

Zakłady Elektryczne i Mechaniczne w Polsce „Ganz" — nadzwyczajne na 15 października r. b. o g. 6 wiecz. w Warszawie, Al Jerozolimskie 65.

„Ziempol" Hurtownia Włókiennicza w Łodzi — nadzwyczajne na 30 października r. b. o g. 4 pp. w Łodzi w lokalu Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan, Piotrkowska 113.

Bank Ziemski dla Kresów — nadzwyczajne na 10 listopada r. b. o g. 4 pp. w Łańcucie w lokalu Banku.

Cukrownia „Kujawy" w Janikowie — zwyczajne na 6 listopada r. b. o g. 11 przed poł. w Inowrocławiu w hotelu Bast'a.

„Drukarnia Toruńska" w Toruniu — zwyczajne na 25 października r. b. o g. 11 i pół przed poł. w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, pl. Wolności 15.

Łódzka Fabryka Kapeluszy dawniej *Herrman Schlee w Łodzi* — zwyczajne na 21 października r. b. o g. 11 przed poł. w lokalu Zarządu w Łodzi, ul. Targowa 2.

Zakłady Przemysłu Drzewnego Lesiecki i Rosiński w Trzebini — nadzwyczajne na 22 października r. b. o g. 6 wiecz. w biurach firmy Lesiecki i Rosiński w Krakowie, ul. Szpitalna 15.

Warszawska Spółka Akcyjna Budowy Parowozów — zwyczajne na 30 października r. b. o g. 5 pp. w Warszawie w Polskim Banku Przemysłowym, ul. Senatorska 42.

Bank Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu — nadzwyczajne na 23 października r. b. o g. 4 pp. w lokalu własnym.

Tow. Wód Mineralnych „Druskieniki" — nadzwyczajne na 27 października r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu Zarządu w Warszawie, Wspólna 24.

Dom Handlowo-Przemysłowy J. Bieliński K. Heppen — nadzwyczajne na 27 października r. b. o g. 5 pp. w siedzibie S-ki w Łodzi, ul. Al. Kościuszki 17.

Warszawskie Tow. Przemysłu Drzewnego — nadzwyczajne na 15 października r. b. o g. 11 przed poł. w siedzibie S-ki w Warszawie, ul. Traugutta 2.

„Leonhard, Woelker i Girbardt" w Łodzi — zwyczajne na 27 października r. b. o g. 4 pp. w biurze Zarządu w Łodzi, ul. Leonhardta 1.

Centrala Handlowa Powiatu Warszawskiego — nadzwyczajne na 16 października r. b. o g. 6 wiecz. w lokalu S-ki w Warszawie, Długa 50.

Suchedniowska Fabryka Odlewów — nadzwyczajne na 23 października r. b. o g. 5 pp. w lokalu Zarządu w Kielcach.

Bank Przemysłowców Polskich — nadzwyczajne na 15 października r. b. o g. 5 pp. w gmachu Banku w Warszawie, ul. Zgoda 5.

Hurtownia Zegarmistrzowska w Poznaniu — zwyczajne na 22 października r. b. o g. 4 pp. w lokalu własnym w Poznaniu, ul. Marcinkowskiego 3B.

Belgijskie Tow. Sochaczewskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu — zwyczajne na 10 listopada r. b. o g. 3 pp. w siedzibie Tow. w Brukseli, ul. Chaussee de Vleurgat 171.

Belgijskie Tow. Sochaczewskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu — nadzwyczajne na 25 października r. b. o g. 11 i pół przed poł. w siedzibie Tow. w Brukseli, ul. Chaussee de Vleurgat 171.

Dom Książki Polskiej — zwyczajne na 29 października r. b. o 7 i pół wiecz. w lokalu S-ki w Warszawie, Plac Trzech Krzyży 8.

Zakłady Przemysłowe „Etyl" — nadzwyczajne na 20 października r. b. o g. 11 rano w lokalu T-wa Rolniczego w Warszawie, ul. Kopernika 30.

Polsko - Francuskie Tow. Kolei Dojazdowych dla Przemysłu Naftowego w Warszawie — nadzwyczajne na 22 października r. b. o g. 5 pp. w biurze T-wa „Polska Nafta" w Warszawie, Chmielna 10.

Polskie Tow. Naftowe „Lechita" w Warszawie — nadzwyczajne na 25 października r. b. o g. 4 pp. w lokalu Społecznego Banku Spółdzielczego w Warszawie, ul. Bracka 17.

Cukrownia i Rafinerja „Rejowiec" — zwyczajne na 24 października r. b. o g. 5 pp. w Lublinie w Hotelu Wiktorja.

„Warszawska Fabryka Biszkoptów, Stanisław Fuchs" — nadzwyczajne na 26 października r. b. o g. 5 i pół pp. w biurze Zarządu, ul. Nowolipie 80.

Zjednoczone Browary Warszawskie Haberbusch i Schiele — nadzwyczajne na 24 października r. b. o g. 10 rano w biurze Zarządu ul. Krochmalna 59.

Sp. Akc. Przemysłowo - Leśna „Las" — zwyczajne na 20 październik r. b. o g. 6 pp. w lokalu S-ki Warszawie, Plac Żelaznej Bramy 1.

Fabryka Cukru i Rafinerji „Elżbietów" — nadzwyczajne na 23 października r. b. o g. 4 pp. w biurze Zarządu, ul. Czackiego 3-5.

Polska Handlowa S-ka Akc. „Rolstar" — nadzwyczajne na 26 października r. b. o g. 6 pp. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Śliska 24.

Z Giełdy Pieniężnej w Warszawie. Od dnia 9 października r. b. zebrania giełdy walutowej odbywają się od g. 12 do 12 i pół pp. zamiast jak dotychczas od g. 1 i pół do g. 2 pp. Obecnie więc obie giełdy (walutowa i akcyjna) dzieli tylko półgodzinna przerwa.

Od 13 zaś października r. b. zebrania giełdy akcyjnej i papierów procentowych będą się odbywały w soboty. Przez czas miesięcy letnich giełda ta była nieczynna w środy i soboty.

Rada Giełdy w uzupełnieniu poprzedniej swej decyzji postanowiła, że maklerzy giełdowi obowiązani są na żądanie stron wydać kartę umowy, o ile po wskazanym przez strony kursie danego waloru była dokonana tranzakcja w ciągu tegoż zebrania giełdowego.

Rada Giełdy dopuściła do obrotów na Giełdzie świadectwa tymczasowe na akcje Starachowickie VI i VII em. na równi z oryginalnemi akcjami. Na przyszłość będą dopuszczane do obrotów giełdowych świadectwa tymczasowe i innych spółek akcyjnych, o ile będą odpowiadać warunkom świadectw Starachowickich t. j. wyciętą z kwitarjusza posiadać numery porządkowe, literami wypisywane będą sumy i sztuki oraz korzystać będą z jednakowych praw z oryginalnemi akcjami.

4% Państwowa Pożyczka Prem. z 1920 r. (Miljonówka).

Ciągnienie z dnia 29 września 1923 r.
N. **1.098.354.**

Ciągnienie z dnia 6 października 1923 r.
N. **1.630.566.**

Wypłata po mk. 1.000.000 natychmiast.

Austrjacka Poż. Prem. z 1858 r.

Ciągnienie z dnia 2 lipca 1923 r.

Amortyzacja:

Wylosowano 34 serji:
63 177 373 392 416 523 595 715 735 788 1571 2032 2091 2159 2168 2181 2246 2344 2442 2446 2447 2655 2744 2771 2776 3185 3232 3260 3363 3385 3706 3832 4093 4197.

Wygrane:

Po kor. 300.000 S. **2168** N. **18.**

Po kor. 60.000 S. **2447** N. **92.**

Po kor. 30.000 S. **3385** N. **29.**

Po kor. 10.000 S. **2442** N. **28,** S. **3832** N. **42.**

Po kor. 4000 S. **373** N. **76,** S. **2168** N. **86.**

Po kor. 3000 S. **177** N. **28,** S. **595** N. **1,** S. **2168** N. **12.**

Po kor. 2000 S. **2032** N. **91,** S. **2181** N. **4,** S. **3832** N. **39.**

Po kor. 800 S. **63** N. **70,** S. **177** N. **19,** S. **392** N. **56,** S. **416** N. **95,** S. **715** N. **6,** S. **715** N. **11,** S. **715** N. **23,** S. **1571** N. **3,** S. **1571** N. **86,** S. **2091** N. **26,** S. **2091** N. **30,** S. **2091** N. **62,** S. **2091** N. **78,** S. **2091** N. **86,** S. **2168** N. **61,** S. **2181** N. **32,** S. **2246** N. **88,** S. **2344** N. **26,** S. **2344** N. **31,** S. **2344** N. **33,** S. **2446** N. **85,** S. **2447** N. **62,** S. **2655** N. **37,** S. **2744** N. **83,** S. **2771** N. **91,** S. **2771** N. **99,** S. **2776** N. **67,** S. **3185** N. **4,** S. **3185** N. **6,** S. **3185** N. **62,** S. **3232** N. **12,** S. **3232** N. **66,** S. **3363** N. **39,** S. **4093** N. **29,** S. **4197** N. **53.**

Za zawarte w powyższych 34 serjach numery, tu niewymienione, wypłacone będzie po kor. 400.

Wyplata od dnia 2 stycznia 1924 r.

3 proc. Poż. Prem. Austrjacka z 1889 r.

Ciągnienie z dnia 5 lipca 1923 r.

Wygrane:

Po kor. 69000 S. **6377** N. **21.**

Po kor. 4000 S. **5667** N. **34.**

Po kor. 2000 S. **1025** N. **24,** S. **1602** N. **44.**

Po kor. 400 S. **99** N. **24,** S. **604** N. **32,** S. **1018** N. **44,** S. **2328** N. **36,** S. **3100** N. **20,** S. **4226** N. **44,** S. **4242** N. **2,** S. **4821** N. **14,** S. **4822** N. **50,** S. **4899** N. **45,** S. **5148** N. **44,** S. **5321** N. **29,** S. **5331** N. **9,** S. **5520** N. **12,** S. **6090** N. **12,** S. **6105** N. **1,** S. **6813** N. **1,** S. **7136** N. **26,** S. **7224** N. **20,** S. **7899** N. **5.**

Wypłata od dnia 1 lutego 1924 r.

Poż. Prem. Rotterdamska z 1894 r. po flh. 1.50.

Ciągnienie z dnia 1 czerwca 1923 r.

Wygrane:

Po fl. 500 S. **2918** N. **85.**

Po fl. 125 S. **3254** N. **13.**

Po fl. 50 S. **625** N. **13,** S. **1403** N. **85,** S. **3718** N. **53.**

Po fl. 25 S. **702** N. **84,** S. **738** N. **23,** S. **1418** N. **7.**

Po fl. 12.50 S. **58** N. **44,** S. **608** N. **33,** S. **613** N. **53,** S. **923** N. **71,** S. **930** N. **40,** S. **993** N. **81,** S. **1333** N. **13,** N. **76,** S. **3503** N. **75,** S. **3657** N. **27.**

Po fl. 10 S. **841** N. **16,** S. **975** N. **37,** S. **1026** N. **15,** S. **1355** N. **47,** S. **1635** N. **51,** S. **1750** N. **29,** S. **1837** N. **70,** S. **2045** N. **4,** S. **2148** N. **33,** S. **3261** N. **10,** S. **3811** N. **89,** S. **3863** N. **50.**

Po fl. 5 S. **149** N. **44,** S. **182** N. **52** S. **719** N. **44,** S. **764** N. **78,** S. **1675** N. **12,** S. **1782** N. **78,** S. **2106** N. **94,** S. **2211** N. **87,** S. **2349** N. **29,** S. **2679** N. **38,** S. **2712** N. **32,** S. **3464** N. **5,** S. **3748** N. **5,** S. **3881** N. **100.**

Po fl. 2.50 S. **21** N. **89,** S. **131** N. **2,** S. **251** N. **69,** S. **389** N. **95,** S. **495** N. **91,** S. **667** N. **97,** S. **898** N. **39,** S. **956** N. **29,** S. **995** N. **9,** S. **1044** N. **3,** S. **1173** N. **48,** S. **1242** N. **16,** S. **1296** N. **96,** S. **1379** N. **80,** S. **1388** N. **81,** S. **1612** N. **20,** S. **1897** N. **52,** S. **2917** N. **56,** S. **2017** N. **94,** S. **2155** N. **49,** S. **2159** N. **68,** S. **2225** N. **1,** S. **2582** N. **37,** S. **2730** N. **100,** S. **2819** N. **84,** S. **2918** N. **39,** S. **2988** N. **8,** S. **3663** N. **90,** S. **3180** N. **87,** S. **3702** N. **20,** S. **3767** N. **42.**

Amortyzacja:

Po fl. 1.50

Serja **3662** od N. **1** do **100** włącznie.

Wypłata od dnia 16 lipca 1923 r.

TARGI WSCHODNIE A ŁÓDŹ.

Agencja Wschodnia roztelegrafowała ujemną opinję ministra Szydłowskiego o przemyśle łódzkim z powodu niedostatecznego obesłania przezeń w r. b. Targów Wschodnich. P. minister miał się wyrazić, iż firmy łódzkie wykazały brak zrozumienia własnej swej sytuacji gospodarczej. (O wiele dosadniej jeszcze wyrazić miał swe niezadowolenie z tego powodu p. minister Kucharski).

Ujmując sprawę z tego punktu widzenia, t. j. pod kątem własnych interesów przemysłu włókienniczego, uznać należy, że skoro po wydatnem obesłaniu Targów Wschodnich w pierwszym i drugim roku ich istnienia, nie obesłał ich w równej obfitości w trzecim, to widocznie bezpośredniej praktycznej konieczności eksponowania swych wyrobów na tych targach nie odczuwa. Jeżeli się zważy, że przemysł ten w tej lub innej formie utworzył własne ekspozytury handlowe w kraju i zagranicą, że na szeroką skalę zorganizował wywóz i prowadzi go zarówno indywidualnie, jak zbiorowo, że w kraju posiada rozległą sieć pośrednich i bezpośrednich przedstawicielstw i zwiedza główne środowiska handlowe przez własnych swych wysłanników, — to można zrozumieć i trzeba wybaczyć mu, iż do tej nowej u nas formy targów zbiorowych nie przywiązuje tak wielkiej wagi. Nie można poprostu wątpić o tem, że gdyby Targi, jako istotne ognisko wielkich tranzakcyj handlowych, mogły mieć decydujący wpływ na rozwój zbytu lub zdobywanie nowych rynków— to przemysł włókienniczy, w doskonałem zrozumieniu własnego interesu, nie dałby się prosić. Możliwem jest i życzyć należy szczerze, by dzielna, obrotna i nader sprężysta organizacja Targów tę doniosłą rolę swym chlubnym poczynaniom naprawdę zapewnić zdołała — narazie jednak tak jeszcze nie jest i Targi mają raczej charakter wystawy. Dopiero przyszłość pokaże, czy ta forma tranzakcyj handlowych jest u nas potrzebna, a więc żywotna — czy też nie.

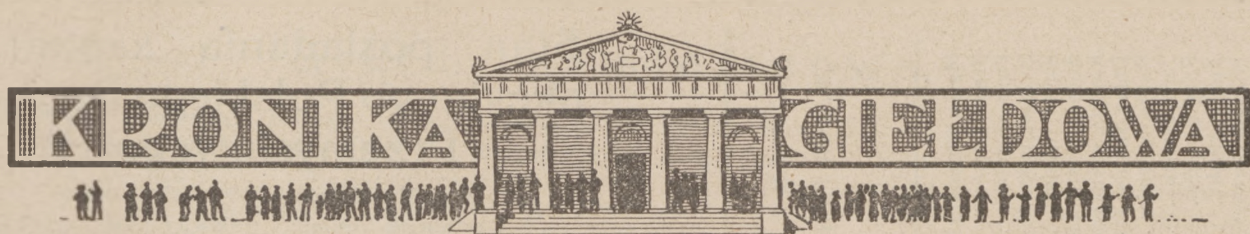
Zupełnie inaczej natomiast rzecz się przedstawia, jeżeli razem z p. ministrem ująć sprawę z punktu widzenia propagandy gospodarczej. Jeżeli p. minister z tego powodu ma żal do przemysłu łódzkiego — to nie można się z nim niezgodzić. Na wytłómaczenie jednak przemysłowców włókienniczych, którzy okazali pełne zrozumienie doniosłości propagandy przy okazji pierwszego Targu Poznańskiego i pierwszych Targów we Lwowie oraz wystawy w Katowicach, przytoczyć należy, że obecnie, po czterech już blisko latach wznowionej, wytężonej wytwórczości, po tak gromadnem wystąpieniu w Poznaniu, Lwowie, Katowicach i Rydze, po wyczerpującem obesłaniu wszystkich międzynarodowych publikacyj propagandowych i wreszcie po ugruntowaniu i rozpowszechnieniu na świat cały informacyj o przemyśle włókienniczym — poprostu nie zdawali sobie sprawy z tego, a zresztą i nie byli o tem poinformowani, iż sfery rządowe w dalszym ciągu jeszcze tak wielkie znaczenie państwowe do tej placówki lwowskiej przywiązują. To wszakże jest błąd, który może być naprawiony już w przyszłym roku.

Nie do naprawienia natomiast jest wielka szkoda, jaka dla przemysłu łódzkiego wynika ze stracenia tej jedynej okazji zaznajomienia ze swą wszechstronną wytwórczością pp. ministrów przemysłu i skarbu. Wszakże żaden jeszcze minister przemysłu i handlu, oprócz p. A. Olszewskiego, i zgoła żaden minister skarbu nigdy jeszcze przemysłu włókienniczego w głównym jego ośrodku nie zwiedził. Zatem Łódź opuściła dogodną okazję zaprezentowania pp. ministrom jeżeli nie swego przemysłu, jako takiego, to przynajmniej jego wytworów.

Dr. Marceli Barciński.

Artykuł z „Kurjera Polskiego"

Znaczny spadek marki polskiej na giełdach zagranicznych miał decydujący wpływ na giełdę warszawską. Waluty zagraniczne w okresie ubiegłym (26.9—10.10) z szaloną szybkością pięły się w górę. Na jednym dolarze różnica wynosiła mk. 391.000 (130 proc.); inne waluty również w tym stosunku podrożały.

Marka niemiecka chyli się ku przepaści. Obecnie za dwie marki polskie można nabyć aż 10.000 marek niemieckich. Jest to najniższa waluta, bo nawet trzy razy tańsza od sowieckiej.

Zestawienie kursów walut zagranicznych.

	26.9	1.10	9.10
Dolar Stan. Zjedn.	308.000	380.000	630.000
Funt angielski	1.407.000	1.729.500	2.871.000
Frank francuski	19.325	23.450	37.700
Frank szwajcarski	55.000	67.900	112.800
Marka niemiecka	0,0024	0.00185	0,0006

Metale szlachetne szalenie podrożały. Cena rubla złotego przekroczyła pół miljona marek, pod koniec jednak okresu ceniono mk. 475.000. Za rubel srebrny płacono około mk. 250.000. Kurs franka złotego dosięgnął mk. 141.000.

Rynek akcyjny przechodził rozmaite fazy. W końcu zeszłego miesiąca nastąpiło pewne osłabienie, na początku zaś bieżącego miesiąca kursy niezmiernie się podniosły. Niektóre gatunki akcji podwoiły a nawet potroiły swoją wartość. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż spadek marki polskiej był główną przyczyną podniesienia się kursów akcji. Pod koniec okresu, wskutek wzmożonej realizacji, wywołanej poczęści brakiem rozporządzalnej gotowizny, poczęści zaś wymówieniem przez P. K. K. P. kredytu instytucjom bankowym, kursy znów podążyły w kierunku zniżkowym.

Publiczność prywatna, w obawie dalszej zniżki, stara się za byle co wyprzedawać swoje portfele. Jest to rezultat rozsiewanych umyślnie przez wyrafinowanych spakulantów pogłosek, iż sytuacja obecna jest nader krytyczna. W jakim celu się szerzy panikę może tylko wytrawny bywalec giełdowy zrozumieć, szersze zaś a zwłaszcza nieuświadomione masy, wierząc pierwszym lepszym podszeptom, rzucają na żer tych spekulantów swoje zaoszczędzone grosze.

Gdyby oczywiście sytuacja była tak krytyczna i akcje naszych nawet najprzedniejszych towarzystw akcyjnych miałaby stracić większą część swej wartości —to wtedy napewno niktby je nie kupował. Tymczasem panowie spekulanci skupują, po większej części cichaczem akcje nawet towarzystw powstałych po wojnie, ale skupują po niskiej cenie w przewidywaniu naturalnie, iż wkrótce grubo na tem zarobią. Posiadacze akcji, jeżeli nie chcą wyzbyć się części swego majątku, winni z zimną krwią wyczekiwać korzystniejszej konjunktury a bez potrzeby nie sprzedawać swych akcji.

Z pośród wszystkich akcji jedynie bankowe wykazywały największą odporność, gdyż są w posiadaniu nie spekulantów, lecz kapitalistów, którzy od lat wielu darzą zaufaniem nasze instytucje bankowe. Wszelkie inne akcje nie wytrzymały naporu wzrastającej podaży i poniosły większe lub mniejsze straty, jak to widać z „Ruchu kursów“ (na ostatniej stronie), dokładnie ilustrującego wahania, jakim w okresie ubiegłym podlegały akcje, notowane na giełdzie warszawskiej.

Z papierów procentowych 4½% L. Z. Ziemskie (ze stemplem rubli 100=mk. 216) sprzedawano z początku po mk. 35.000 za rubli 100, następnie zaś kurs się podniósł o całe sto tysięcy marek. 8% Poż. Pań. Złota jest przedmiotem codziennych tranzakcji. Kurs się podniósł o mk.238.000 (mk. 312.000 — 550.000). Miljonówka przy obrotach ograniczonych nie wykazuje większych różnic kursowych.

Przedwojenne listy zastawne są znów na porządku dziennym. Wskutek nie odbycia się ostatniego losowania (październikowego) 4½% L. Z. Ziemskie z mk. 425.000 podniosły do mk. 1.400.000, w końcu jednak straciły 15%. Za 5% L. Z. Miejskie płacono mk. 1.200.000 — 1.000.000.

Usposobienie końcowe: dla walut — mocne, dla akcji — chwiejne i dla papierów procentowych — dość mocne.

A. E.

RÓWNIA MONETARNA

NAZWA MONETY	Marka niemiecka	Frank (lira, peseta, wogóle monety Unji łacińskiej)	Pensy angielskie	Guldeny holenderskie	Ruble rosyjskie	Korony austrjackie	Korony skandynawskie	Dolary Stanów Zjedn.	Rupje indyjskie	Jeny japońskie	Piastry tureckie	Piastry egipskie	Mirejsy portugalskie
Marka niemiecka . . .	1	1,2346	11,75	0,5926	0,463	1,176	0,8888	0,2382	0,7342	0,478	5,4225	4,8191	0,2225
Frank (i monety Unji łac.)	0,81	1	9,517	0,48	0,375	0,952	0,72	0,19295	0,5947	0,3871	4,3923	3,9035	0,1786
Funt angielski . . .	20,4294	25,2215	240	12,1071	9,46	24,02	18,1595	4,867	15	9,765	110,780	98,4522	4,504
Gulden holenderski . . .	1,6874	2,0832	19,823	1	0,781	1,984	1,4999	0,40295	1,239	0,8064	9,15	8,1318	0,3720
Rubel rosyjski . . .	2,16	2,667	25,37	1,28	1	2,539	1,92	0,5145	1,586	1,0322	11,713	10,410	0,4761
Korona austrjacka . . .	0,8506	1,05	10	0,504	0,3938	1	0,7561	0,2026	0,622	0,4065	4,681	4,097	0,1875
Korona skandynawska . .	1,125	1,3888	13,216	0,6667	0,5208	1,3225	1	0,268	0,8257	0,5376	6,1004	5,4215	0,2480
Dolar Stanów Zjedn. . .	4,198	5,1826	49,316	2,4878	1,9436	4,9351	3,7314	1	3,0822	2,006	22,763	20,2303	0,9255
Rupja indyjska . . .	1,362	1,6813	16	0,8071	0,6306	1,6013	1,211	0,3244	1	0,656	7,3854	6,565	3,003
Jen japoński	2,0925	2,5833	24,576	1,2396	0,9688	2,460	1,860	0,4985	1,536	1	11,347	10,084	0,4613
Funt turecki	18,4415	22,7672	216,646	10,929	8,536	21,696	16,3924	4,393	13,539	8,8132	100	88,872	4,0658
Funt egipski	20,7506	25,6181	243,773	12,297	9,6063	24,396	18,445	4,943	15,235	9,917	112,5214	100	4,5749
Milrejs portugalski . . .	4,536	5,60	53,284	2,688	2,098	5,332	4,132	1,080	3,330	2,168	24,595	21,858	1

Przedruk wzbroniony.

Stan posiadania kapitału akcyjnego Polskiego Banku Przemysłowego.

Szanowna Redakcjo!

W ostatnich dniach pojawiły się artykuły w dziennikach krakowskich, warszawskich a nawet lwowskich, tyczące się stanu posiadania kapitału akcyjnego Polskiego Banku Przemysłowego, jak również rzekomego wpływu obcego kapitału na powyższą instytucję.

Jako prezes Rady Nadzorczej Polskiego Banku Przemysłowego stwierdzam, że na 9.000.000 sztuk akcji, jakie dotąd Polski Bank Przemysłowy emitował, posiada Spółka Akcyjna dla Przemysłu Naftowego i Gazów Ziemnych — 5.162.500 sztuk akcji tegoż Banku, jako wyłączną swoją własność.

Spółka akcyjna dla Przemysłu Naftowego i Gazów Ziemnych, instytucja przemysłowa, założona wyłącznie inicjatywą i kapitałem polskim, daje dostateczną gwarancję, że Polski Bank Przemysłowy, tak, jak dotąd pójdzie po linji narodowego uprzemysłowienia naszej Ojczyzny.

3.000.000 sztuk akcji Polskiego Banku Przemysłowego, umieszczone są w czysto polskich rękach, bądź to polskich firm przemysłowych, bądź też w rękach małych akcjonarjuszy Polaków.

Około 800.000 sztuk akcji Polskiego Banku Przemysłowego, więc niecałych 9 proc. znajduje się w ręku kapitału zagranicznego, który na tok spraw, ani też na politykę gospodarczą Polskiego Banku Przemysłowego najmniejszego wpływu nie ma.

W wyżej wymienionych 800.000 sztuk akcji Polskiego Banku Przemysłowego partycypują firmy: „Offenheim“ w Wiedniu, Baron Teodor Liebig w Wiedniu, a około 100.000 sztuk akcji Polskiego Banku Przemysłowego posiada Powszechny Bank Depozytowy, również w Wiedniu.

Dolno-Austrjacki Bank Eskontowy, — który swego czasu interwenjował kapitałem i zawodową pracą przy założeniu Polskiego Banku Przemysłowego, obecnie żadnych akcji tej instytucji nie posiada i do żadnych wpływów nie pretenduje.

Polski Bank Przemysłowy, jakoteż instytucje przemysłowe i ludzie grupujący się około tychże instytucji, mieli i mają niezłomny zamiar i wolę, służenia jedynie idei narodowego uprzemysłowienia Polski i mogą się wykazać odnośnie bogatym dorobkiem, który polskie społeczeństwo skontrolować w każdej chwili może.

Zatem o jakichkolwiek wpływach obcego kapitału na naszą instytucję nie ma mowy.

Proszę przeto, aby Szanowna Redakcja dla stwierdzenia lojalności obywatelskiej, pismo moje, jako prezesa Rady Nadzorczej Polskiego Banku Przem. i Spółki akcyjnej dla Przemysłu Naftowego i Gazów Ziemnych podała do publicznej wiadomości.

Zygmunt Lewokowski.

Giełdy zamiejscowe.

(Objaśnienie: *s*=sprzedaż, *k*=kupno, *t*=transakcje, *n*=nieurzędowa.

Liczby podane w tysiącach marek.

POZNAŃ, 9 października 1923 r.

Akcje:

Bank Związku Sp. Zar.	—
„ Polski Handl.	300 *t*
„ Młynarzy	—
„ Kwil. Potocki i S-ka	260—280 *t*
„ Poznański Ziemian	90—80 *t*
„ Przemysłowców	45—50 *t*
R. Barcikowski	300 *t*
H. Cegielski	260—280 *t*
Centrala Skór	500—450 *t*
C. Hartwig	110—80 *t*
Hurtownia Drogeryjna	—
Lubań	16000—15000 *t*
Dr. Roman May	10000—9500 *t*
Pozn. Sp. Drzewn.	—
Wytwórnia Chemiczna	110—100 *t*
Wagon Ostrowo	550—650 *t*
Sarmatia	—
Hartwig Kantorowicz	750—650 *t*
Papiernia Bydgoszcz	180 *t*

KRAKÓW, 9 października 1923 r.

Akcje:

Bank Polski Przem.	160—140 *t*
„ Hipoteczny	215 *t*
Bank Małopolski	275—250 *t*
„ Komercjalny	40 *t*
Powsz. Bank Kredyt.	33 *t*
Ziemski Bank Kredyt.	65 *t*
Pol. Tow. Handl. (PTH)	170—150 *t*
Impex	3—3,3 *t*
Polski Glob	20 *s*
Żegluga Polska	40—37 *t*
Pharma	200 - 170 *t*
L. Zieleniewski	3900—3600 *t*
War. Sp. Akc. Bud. Par.	145—125 *t*
Elektrownia Siersza	95—99 *t*
Trzebinia	220 -295 *t*
Pocisk	180 *s*
Automotor	150 *s*
Oikos	1700 *s*
Fabr. Cem. „Górka“	4400 4000 *t*
Sierszańskie Zakł. Gór.	2600 -2150 *t*
Tepege	1200—1100 *t*
Strug	300—250 *t*
Krakus	295—275 *t*
Fabr. Porc. Ćmielów	445 400 *t*
Cukr. w Chodorowie	1475 1420 *t*

LWÓW, 9 października 1923 r.

Bank Hip. Akc.	212—235 *t*
„ Powsz. Kred.	22—32 *t*
„ Przem. Polski	127,5—175 *t*
„ Ziem. Kred.	42—47 *t*
Browary Lwowskie	4600—4700 *t*
Tow. Chodorów	1350—1450 *t*
Tow. Karpalit	180 *k*
Fabr. Porc. Ćmielów	400—415 *t*
Gafota	38—42 *t*
Oikos	1200—1360 *t*
War. Sp. Akc. Bud. Par.	120—130 *t*
Pezet	95 *k*
Polska Nafta	118—135 *t*
Rakszawa	900 *t*
Siersza (Elektr.)	95 *t*
Siersza (Zakł. górn.)	2275—2400 *t*
L. Zieleniewski	3500—3600 *t*

WILNO, 9 października 1923 r.

Rubel łotewski	—
Złoty rubel	450—460 *t*
Złota marka	
Złota marka	
„ frank	
„ dolar	
Złota korona skandynawska	
Złoty funt szterling.	
Złota marka niemiecka	
Srebrny rubel	
„ dolar	
Bilon rosyjski	
Listy Zastawne Wil. Ban.	
Akcje Wil. Banku Ziemsk.	
„ Pryw. Banku Handl	47—44 *t*
„ Pol. Banku Parcelac.	
„ Sp. Akc. „Pacific“	
8-proc. Pań. Poż. Złota	

Ostatnie kursy dewiz na giełdach zagranicznych.

Paryż: Londyn 75.30 Nowy York 16.52, Szwajcarja $296^{1}/_{1}$. Amsterdam $650^{1}/_{2}$, Berlin — Warszawa $0.00137^{1}/_{2}$

Londyn: Paryż 74,60 Nowy York, $4.55^{3}/_{8}$, Szwajcarja 25.45, Amsterdam $11.57^{7}/_{8}$, Berlin 12.000.000.000 Warsz. 5 000 000

Nowy York: Paryż $6.09^{1}/_{2}$ Londyn $4.55^{3}/_{8}$, Szwajcarja 17.92 Amsterdam 39.33 Berlin — Warszawa $0.00012,^{1}/_{2}$

Zurich: Paryż 33 87 Londyn $25.43^{1}/_{2}$ Nowy York $558_{1}/^{2}$ Amsterdam 219.70 Berlin 0.0000005 Warszawa 0.005.

Amsterdam: Paryż $15.38^{3}/_{4}$, Londyn $11\ 57^{1}/_{2}$, Nowy York 254 Szwajcarja $45.^{1}/_{2}$ Berlin 0.0000002 Warszawa 0.0004

Berlin: Paryż 182,555,000 Londyn 13533750000, N. York 2982437500 Szwajc. 531.325.000 Amsterdam 1.167.912.500, Warszawa 4512500.

Giełda Warszawska

III. Waluty i Dewizy Kursy z 10 października 1923 r.	Sprzedaż	Kupno	Dokonane tranzakcje
Dolary St.-Zjednoczonych	696000	684000	690.000
„ kanadyjskie . . .	—	—	
Franki francuskie . . .	42250	41400	46000 41850 Paryż
„ belgijskie . . .	35800	35200	39000 35500 Belgja
„ szwajcarskie . .	125000	123000	139000-124000 Szwajcarja
Funty sterl.	3180000	3120000	3 150.000 Londyn
Marki niemieckie . . .	0.0002	—	0.000 2, Berlin i Gdańsk
Korony austrjackie . .	9.90	9.70	10.98-9.80 Wiedeń
„ czesko-słowąckie	—	—	21750 20700 Praga
„ szwedzkie . . .	—	—	
„ duńskie	—	—	
„ norweskie . . .	—	—	
„ węgierskie . . .	—	—	
Lei rumuńskie	—	—	
Liry włoskie	—	—	34800 - 31400 Włochy
Marki fińskie	—	—	
Floreny holenderskie . .	—	—	299000—272000 Holandja
Dinary jugosłowiańskie .	—	—	

RUCH KURSÓW GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

Końcowe kursy tranzakcyjne z 27 września i 9 października 1923 r.
Najwyższe i najniższe kursy od 27 września do 9 października 1923 r. włącznie.
Objaśnienie: bp. — bez praw, bk. — bez kuponu.

AKCJE. (Liczby podane w tys.mk.)	27/9	9/10	najniższy	najwyższy
Banku Dysk. Warszawsk.	920	—	900	2250
„ Handl. w Warsz.	475bp.	965	460	1000
„ dla Han. i Przem,	260	450	230	460
„ Handl. w Łodzi. .	—	—	—	—
„ Hipot. Akc. we Lw.	bp.	—	—	—
„ Kredyt. w Warsz.	120bp.	140	80	140
„ Kup. Łódzk. . .	—	—	—	—
„ Małopolskiego . .	—	—	140	240
„ Przem Warsz. . .	—	—	100	175
„ Polski Han. w Poz.	—	—	220	300
„ Pols.Przem.we Lw.	120	145	105	185
„ Tow. Spółdz. . .	—	—	180	400
„ Zachodniego . .	690	1200	690	1200
„ Ziemsk. Kr. we Lw.	—	—	—	—
„ Zjedn. Ziem. Pol.	170	270	180	270
„ Zw. Sp.Zar. w Poz.	—	600	370	600
„ Związków Ziemian	—	85	75	90
„ Wil. Pryw. Handl.	180	—	180	180
„Cerata"	55	80	55	101
Eksploatacja Soli Potas.	1300	1750	1150	2200
Kijew. Sch. i S-ka . . .	400	610	400	870
Ludwik Spiess i Syn . .	330	470	280	600
Fryderyk Puls	85	110	80	210
Dr. Roman May. Poz. .	—	—	—	—
Sp. Akc. „Strem" . . .	—	—	4800	6000
Fabr. Chm. „Radocha" .	—	—	—	—
Fabr. Mydeł Wildt i S-ka.	160	175	125	290
Cukrownia „Borowiczki"	—	—	—	—
„ „Chodorów" . .	920	1625	875	1900
„ „Czersk" . . .	340	600	340	750
„ „Częstocice". .	5050	12250	4650	13250
„ „Goslawice .	380	675	360	950
„ „Michałów" . .	540	435	430	630
Warsz. Fabr. Cukru .	8650	3050	1500	4000
Firley (cement) . .	175	270	165	270
„Łazy" „ . .	63	75	61	110
Przemysłu Drzewn. .	57	75	50	97.50
Warsz. Kop. Węgla .	990	2200	850	3200
H. Cegielski	132.5	230	127.5	290
Lilpop, Rau & Loew .	137.5	210	120	350
Modrz. Z. Gór. . . .	1250	2350	1075	3000
Norblin, Buch, Werner	405	475	250	610
Zakł. Ostrowieckich .	1975	3300	1865	4100
Ortw. Karas. i S-ka .	—	140	115	175
Rohn, Zieliński i S-ka.	—	280	230	550
K. Rudzki & S-ka . .	590	1050	550	2100
Starach. Z. Gór. . .	885	985	800	1500
Fabr. Maszyn „Trzebinia"	—	—	230	230
Fabr. Sil. i Trak. „Ursus"	220	385	220	475
„Pocisk"	145	190	145	350
Warsz. S. A. Bud. Par.	110	135	100	225
L. Zieleniewski w Krak	2180	4125	2100	4500
Zawiercie	55000	—	53000	105000
Zakł. Żyrardowskich . .	55000	102500	50000	120000
Belg.-Pol. Tow. „Belpol" .	—	35	28	40
Ł. J. Borkowski	125	175	115	285
„Hurt".	—	—	—	—
Polski Lloyd	—	54	50	80
Zjed. Pol. Fabr. Masz. Rol.	—	800	500	1000

AKCJE.	13/9	25/9	najniższy	najwyższy
Bracia Jabłkowscy . . .	34	47	31	75
Warsz. Handl. i Żegl. . .	22	30	20	41
Pol. Bal. Tow. „Polbal"	—	—	28	32.5
Skup skór sur. i garbnik.	55	—	55	100
Zach. Tow. dla Han i Prz.	—	60	60	100
„Cmielów"	295	470	290	550
Tow. „Elektryczność" .	1400	2500	1400	2600
Polskie Tow. Elektryczne.	—	200	160	285
Tow. Przem. „Kabel" .	—	—	210	250
C. Hartwig	—	—	—	—
Haberbusch i Schiele.	500	1800	500	2750
Warsz. Tow. Ocz. Spir. .	540	1000	450	1300
Papiernia „Klucze" . .	145	225	145	400
Fabr. Ołów. St. Majewski.	—	2100	2100	2100
S. A. „Nafta" w Lw. . .	—	—	—	—
„Nafta Polska"	102.5	105	102.5	180
Polski Przemysł Naftowy	bp.	440	435	550
Prz. Naft. w Pol. Br Nobel	290	450	255	600
Lenartowicz, Rylscy i Sp.	30.5	30	28	43
„Polus"	—	—	—	—
„Tepege" T. dla P. G. .	780	1350	725	1450
F. Dach. „Pustelnik" . .	270	267.5	225	410
„Siła i Światło"	160	310	150	400
Warsz. Warrant. Sp. . .	—	—	—	—
Polskie Tow. Handlowe .	—	—	—	—
„Krakus"	—	—	—	—
„Marynin"	—	—	—	—
„Unia"	1100	—	1025	2200
Syndykat Rolniczy Warsz .	530	700	460	1000
„Fitzner i Gamper" . .	1750	—	1650	2350
Wł. Bednawski	—	—	—	—
„Konopie"	—	180	135	275
„Tkanina"	30	35	30	40
Polski Przem. Korkowy .	60	60	60	75
Poznańska S-ka Drzewna	—	—	—	—

Ostatnie kursy
AKCJI NIENOTOWANYCH NA URZĘDOWEJ GIEŁDZIE
Kursy przybliżone p/g prywatnych źródeł (w tysiącach marek)

Bracia Jabłkowscy (Wilno)	25
Cukr. Brześć Kujawski	—
„ Chybie	3500
„ Trawniki	
„ Zbiersk	600
„ Zduny	15000
Elektrownia Pruszków	75
„ na Sanie	32.5
Kauczuk	90
Lechita (Nafta)	35
Machlejd	90
Nitrat	75
„Opatówek" Fabr. Sukna drob.	125
„ większe odcinki	175
Polska Hurtownia Opałowa	9
Tow. Przem. Węgl. w Polsce I-III em	9
„ IV em.	6

REDAKTOR i WYDAWCA: *MIECZYSŁAW MAJCHER.*

Drukarnia „Rotacyjna" Marszałkowska 148.